

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 9 Δεκεμβρίου 1933

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 2

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ

ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

«Καλκούττα, 19 Μαρτίου 1882.

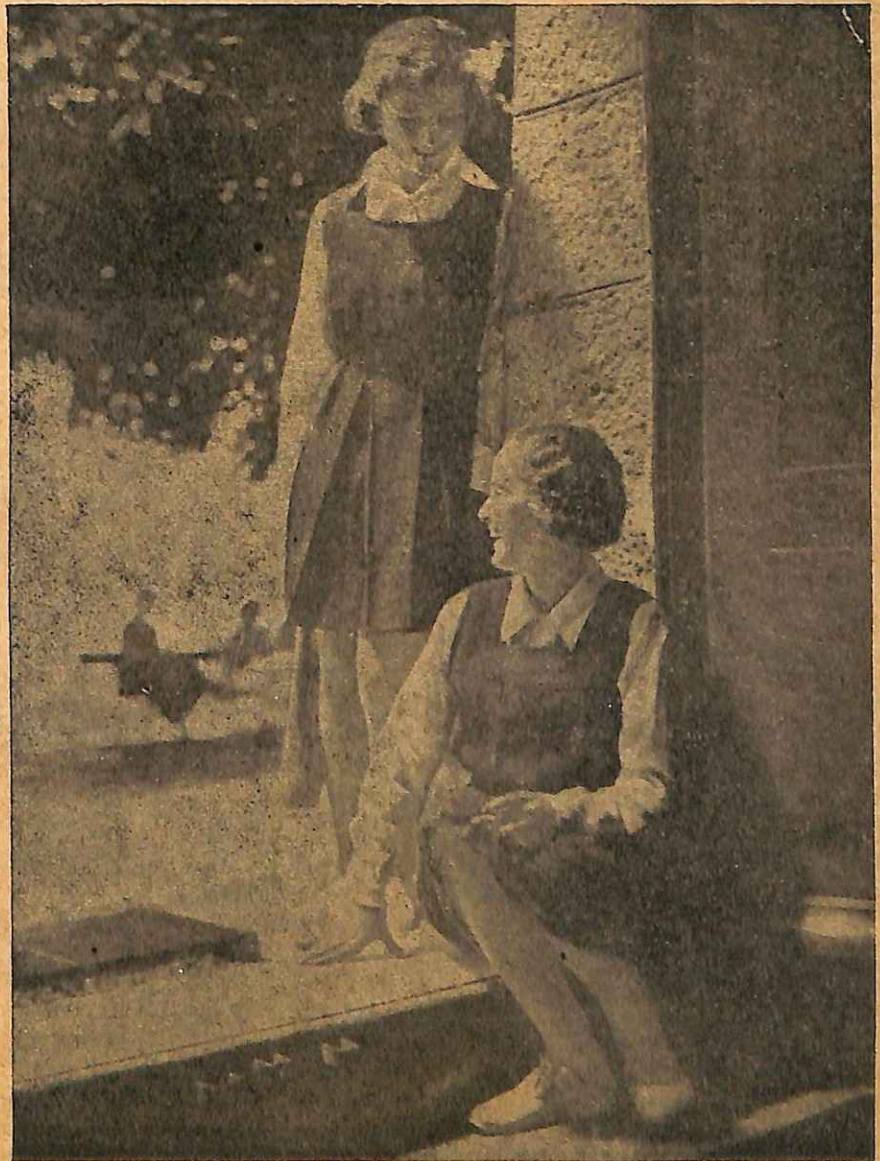
Αὐτὴ εἶναι ἡ διαθήκη μου. Ἄν καὶ ὕγιες τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, ἔχω σοβαροὺς λόγους νὰ πιστεύω ὅτι ἡ ζωὴ μου κινδυνεύει, ἐνεκα παραλό-
γου καὶ ἀναιτίου μίσους, τὸ ὅποτον τρέφει ἐναντίον μου ἄγνωστος ἐχθρός, ὁ ὅποτος εὐδόκησεν ἐσχάτως νὰ μὲ προειδοποιήσῃ ὅτι θὰ μ' ἐκδικηθῇ! Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ γράψω τὴν διαθήκην μου, καὶ νὰ ἐκφράσω τὰς τελευταίας μου θελήσεις, τὰς ὁποίας συνιστῶ εἰς τὴν καλοσύνην τοῦ φίλου μου.

«Μακρὰν τῆς πατρίδος μου τριά-
κοντα ἔτη, ἀπεξενώθην βαθμηδὸν τῆς οἰκογενείας μου, ἡ ὁποία ἔδειξε πρὸς ἐμὲ μεγάλην ἀδιαφορίαν—ἤμουν, καὶ δυστυχῶς, δευτερότοκος καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν οἱ πρωτότοκοι ἔχουν ὅλα τὰ προνόμια—καὶ ἀπέμεινα ἔρημος, ὡσότου ἐνυμφεύθην τὴν ἀγαπητὴν μου Αἰμιλίαν Κλοακέν, τὸν μόνον ἀνθρωπὸν εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν ὁποῖο γνώρισα στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν πολίτιμον σύζυγον μοῦ ἦτο πεπρωμένον νὰ χάσῃ γρήγορα Δεκατρία ἔτη ἐπέερασεν ἀπὸ τὸν θάνατόν της, ὁ ὅποτος μ' ἐδόθησεν εἰς τόσον πένθος. Γνωρίζω καλὰ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς τὸν ἀδελφόν της, τὸν κ. Βενιαμὴν Κλοακέν, πρῶτον ἀρχαιο-
φύλακα εἰς τὴν Νάντην καὶ ἤδη ἐγκατεστημένον εἰς τὸ Παρίσι. Γνωρίζω ἐπίσης ἀπὸ λογοδοσίας Ἀρχαιολογι-
κῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἄλλα εἰδικὰ δη-
μοσιεύματα, μὲ ποῖον ζῆλον καὶ ἐπι-
τυχίαν ὁ γυναικάδελφός μου καταγί-

νεται εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας, αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν καὶ δι' ἐμὲ τὸ πάθος, ἡ μανία καὶ ἡ τέρψις τῆς στρατιω-
τικῆς μου ζωῆς.

«Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους κρί-
νω καλὸν νὰ τοῦ ἐμπιστευθῶ—εἶναι ἄλλωστε καὶ ὁ μόνος μου συγγενὴς ἄξιος αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος—ὅ,τι ἔχω

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

προσφιλέστερον: την θυγατέρα μου. Ἀνθὴν καὶ τὸν υἱὸν μου Χάνδον. Παρακαλῶ ὅθεν τὸν κ. Βενιαμὴν Κλοακέν, ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς τὴν μητέρα των, νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κηδεμὼν εἰς τὰ παιδιὰ αὐτά, μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἀνθὴ θὰ εὕρῃ σύζυγον ἄξιον αὐτῆς, καὶ ὁ Χάνδος θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν Σχολήν, δια τὴν ὁποίαν τὸν προορίζω.

«Ἡ περιουσία μου συνίσταται: Ἀ' ἀπὸ 600 λίρας στερλίνας κατατεθειμένης εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Τράπεζαν μὲ τόκον 3 1/2%. Β' ἀπὸ καθυστερουμένων μισθῶν μου. Γ' ἀπὸ τὴν σύνταξιν, τὴν ὁποίαν θὰ πληρώνῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν θυγατέρα μου ἀπὸ τοῦ θανάτου μου μέχρι τοῦ γάμου της. Δ' ἀπὸ τὰ ἐπιπλά μου, βιβλία καὶ καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα καὶ Ε' ἀπὸ τὰ χειρόγραφα μου, καὶ κυρίως τὰς σημειώσεις μου περὶ τῶν **κιμερικῶν** ἀρχαιοτήτων, μὲ σχέδια ἢ φωτογραφήματα, τὰ ὁποῖα ἀπεκόμισα ἐκ τῆς ἀρχαιολογικῆς μου ἐκδρομῆς ἀνὰ τὴν Καμβόγην».

— Διάβολε! φώναξε ἐδῶ ὁ κ. Κλοακέν. Τὸ πρᾶγμα καταντᾷ ἐνδιαφέρον. Ἡ **κιμερικὴ** ἀρχιτεκτονικὴ, ποὺ ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ἀκόμη δὲν ξέραμε οὔτε τὸν μὲν τῆς, εἶναι μὴ ἀπὸ τῆς λαμπρότερας ἀποκαλύψεως τῆς ἀρχαίας ἀσιατικῆς τέχνης...

— Ὅτι εἶναι χωρὶς ἄλλο τίποτε ἀμορφα ἐρείπια καὶ ἀγάλματα χωρὶς μύτη! τὸν ἔκοψε ὁ Παῦλος. «Ε, βέβαια, ἀν εἶχαν καὶ μύτη, δὲν θάξιζαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν κυρίων ἀρχαιολόγων!»

— Τί ἔκαμε; ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ κ. Κλοακέν. Ἀμορφα ἐρείπια;... Μάθε λοιπόν, νεαρέ μου βάρβαρε, πὼς γάλλοι ναυτικοὶ ἀνακάλυψαν στὴν Καμβόγη ποὺ ἀκούς, μέσα σὲ ἀδιαπέραστα σχεδὸν δάση, ἀληθινὰ θαύματα ἀρχιτεκτονικῆς, ναοὺς καὶ ἀνάκτορα, ποὺ ἀμιλλῶνται μὲ τὰ ωραιότερα μνημεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ρώμης!

Ὁ Παῦλος σάπασε καὶ ὁ κ. Κλοακέν ἐξακολούθησε τὸ διάδασμα:

«Ὅλα αὐτὰ τὰ χειρόγραφα καὶ τὰ σχέδια εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖόν μου. Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατόν μου πρέπει νὰ σφραγισθοῦν καὶ νὰ μὴν ἀφαιρεθοῦν αἱ σφραγίδες παρὰ μόνον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης μου κ. Κλοακέν...»

— Τί ἔκαμε λέει; φώναξε πάλι ὁ ἀρχαιολόγος. Ἐπὶ παρουσίᾳ μου; Φαντάσθηκε λοιπὸν ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς συνταγματάρχης, πὼς ἕνας Γάλλος μπορεῖ νὰ πάῃ στὴν Καλκούττα μὲ ὅση εὐκολία πηγαίνει νὰ κάμῃ ἕνα

γυρο στὴς Βερσαλλίες; Μπα σὲ καλὸ!... Ἀλλὰ ὡς νὰ ἐπρόβλεπε αὐτὴ τὴν παρατήρησιν, ὁ διαθέτης ἔλεγε παρκατάτω:

«Ταξίδιον εἰς τὰς Ἰνδίας δὲν εἶναι βέβαια πολὺ εὐκόλον, καὶ δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι, ἀπαιτῶν τοιαύτην θυσίαν ἀπὸ τὸν λαμπρόν μου γυναικᾶ-δεῖλον, εὐρίσκομαι πάρα πολὺ ὑποχρεωμένος πρὸς αὐτόν» τὸν διαβεβαίω ὅμως ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς συλλογῆς μου εἶναι ἱκανὸν νὰ νταμείψῃ τὸν ἀληθὴ ἐπιστήμονα, διὰ τοὺς κόπους του, καὶ ἐξ ἄλλου ἔχω σοβαροὺς λόγους νὰ μὴ θέλω νὰ θέσῃ ἄλλος πρὸ αὐτοῦ τὴν χεῖρα εἰς τὰς σημειώσεις μου. Τῷ ἐμπιστεύομαι λοιπὸν τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτὴν παρακαταθήκην καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ τὴν παραλάβῃ αὐτοπροσώπως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, οἱ ἐντιμοὶ κκ. Γκράχαμ καὶ Σα, τῶν ὁποίων εἶμαι πελάτης ἀπὸ εἰκοπενταετίας χωρὶς καμμίαν δυσσέρεσκίαν ἐκατέρωθεν, παρακαλοῦνται νὰ ζητήσουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰς ὁδηγίας τοῦ κ. Κλοακέν.

Υπογεγρ. **Γ. Π. Κ. Ροβινσὼν**.

— Καὶ τώρα; ἔκαμε μετὰ τὸ διάδασμα ὁ ἀρχαιολόγος. Μπορῶ, καλέ, νὰ πάω ἐγὼ στὴν ἄκρην τοῦ κόσμου;

— Γιατί ὄχι; εἶπε ὁ Παῦλος. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἡ Καλκούττα δὲν εἶναι στὴν ἄκρην τοῦ κόσμου. Σήμερα πηγαίνει κανεὶς ἐκεῖ σὲ εἰκοσιδύο ἡμέρες. Δὲν συζητούσαμε γὰρ τὸ καλοκαιρινὸ μας ταξίδι; Νὰ ποῦ τὸ βρήκαμε!

— Ἀλήθεια; Θέλεις νὰ πάμε στὴς Ἰνδίες;

— Βεβαίως! Καὶ βάζω στοίχημα πὼς καὶ σεῖς καταβάθῃς τὸ θέλετε πολὺ.

— Πολὺ καλὰ! ἀφοῦ βάζεις στοίχημα, μάλιστα, τὸ θέλω. Στάσου ἔμω, γιατί ἐδῶ ὑπάρχει κι' ἄλλο γράμμα.

Πραγματικῶς, στὸ βῆθος τοῦ μεγάλου φακέλλου ἦταν κι' ἕνας φάκελλος μικρὸς, ποὺ εἶχε μέσα αὐτὸ τὸ ἐπισκεπτήριο:

Ὁ ταγματάρχης Ὁμόλλου
προσωπικῶς διοικητῆς
τοῦ 111ου συντάγματος

Καλκούττα

Καὶ τὸ ἀκόλουθο γραμματάκι:
«Ἡ κυρία Ὁμόλλου προσφέρει τὰ σέβη της στὸν κ. Β. Κλοακέν κι' ἐλπίζει νὰ λάβῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὸν φιλοξενήσῃ στὸ σπίτι της ὅταν θὰ ἔλθῃ στὴν Καλκούττα. Ἡ ἐσώκλειστη φωτογραφία εἶναι τῆς

Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου Ροβινσὼν».
— Ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς ἀμοιρῆς τῆς ἀδελφῆς μου! φώναξε ὁ κ. Κλοακέν κοιτάζοντας μὲ συγκίνησιν στὴ φωτογραφία ἕνα χαριτωμένο κορίτσι ὡς δεκαοκτὼ χρονῶν, ποὺ στήριζε τὸ χέρι στὸν ὦμο τοῦ νεαροῦ ἀδελφοῦ της. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ τὰ γινώριζα μέσα σὲ χίλια!

— Βλέπετε πὼς εἶχα δίκιο; εἶπε ὁ Παῦλος, συγκινημένος κι' αὐτός. Λοιπόν, μπαμπά, φεύγουμε γὰρ τὴν Καλκούττα μὲ πρῶτο!

— Ὅτι ἰδῆς καὶ τὴ διώρυγα τοῦ Σουέζ! φώναξε ὁ κ. Κλοακέν.

— Καὶ σεῖς τίς Πυραμίδες καὶ τὸ Μουσεῖο τοῦ Βουλᾶκ! ἀποκρίθηκε ὁ Παῦλος.

— Χωριστὰ τίς ἀρχαιότητες τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Κομβόδγης!... Τελοσπάντων, ἱερὸ καθήκον μοῦ ἐπιβάλλει αὐτὸ τὸ ταξίδι, καὶ δὲ θὰ μποροῦσα νὰ τὸ ἀποφύγω χωρὶς τύψη.

— Αὐτὸ λέω κι' ἐγώ.

— Ὁραῖα! λοιπὸν φεύγουμε ἀποφασίσθηκε!

Ὁ Παῦλος, σὰν πρακτικὸς ἀνθρωπος, εἶχε πάρει κιόλα ἕναν «Ὁδηγὸ τῶν Σιδηροδρόμων» καὶ τὸν ξεφύλλιζε βιαστικά.

«Καλκούττα... Ἑταιρεία θαλασσίων Διαπορθμεύσεων... ἀτμόπλοισιν γαλλικόν», εἶπε σὲ λίγο, «διὰ Μασσαλίας, Σουέζ, Ποαντεγκάλ, Μαδράς... Ἀναχωρεῖ στὰς 27».

— Μεθαύριο!

— Προφθαίνουμε νὰ ἐτοιμασθοῦμε.

— Βέβαια προφθαίνουμε.

— Ἄν θέλουμε μάλιστα νὰ συντομεύσουμε τὸ ταξίδι μας, μποροῦμε νὰ ναναχωρήσουμε ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια κατ' εὐθείαν γὰρ τὴν Καλκούττα μὲ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑταιρείαν.

— Μποροῦμε κάλλιστα!

— Λοιπόν, σήμερα εἶναι Δευτέρα. Αὔριο βράδυ φεύγουμε μὲ τὸ ἐξπρὲς γὰρ Μασσαλία. Καὶ μεθαύριο, Τετάρτη, ἐπιβιβάζομαστε γὰρ Καλκούττα.

— Ἐνὰς ξαφνικὸς κρότος ἔκαμε καὶ τοὺς δυὸ νὰ γυρίσουν: Ὁ Γιάννης, τρέχοντας νὰ δώσῃ τὴν εἶδησιν στὴν ὑπηρεσίαν, εἶχε ρίξει κάτω δλάκερη πυραμίδα ἀπὸ πιατικά.

Β'

Στὴν Καλκούττα

Εἴκοσι μέρες ἀργότερα, οἱ κ. κ. Κλοακέν, πατέρας καὶ γιός, ἔφθασαν στὴν Καλκούττα μὲ τὸ ἀτμόπλοιο «Σεράπιον».

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ταξιδιοῦ εἶχε πραγματοποιηθεῖ κατὰ μέγα μέρος. Ὁ ἀρχαιολόγος εἶχε ἰδεῖ στὴν Αἴγυπτον τίς Πυραμίδες καὶ τὸ Μουσεῖο τοῦ Βουλᾶκ—ποὺ εἶχε πλουτισθεῖ μάλιστα πρὸ ὀλίγου μὲ τριανταδύο

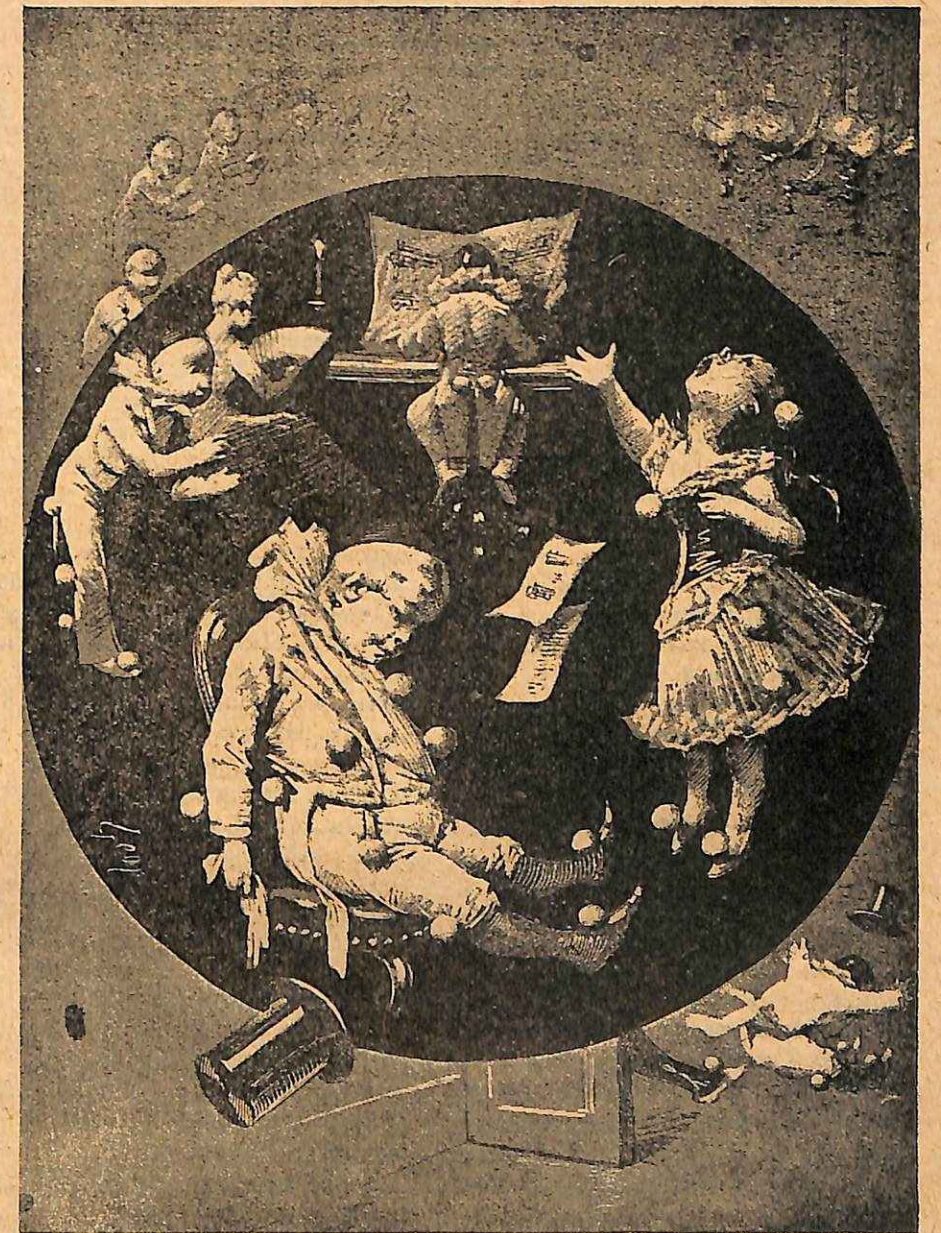
ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΕΡΟΤΟΥ

[ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'. — Μιὰ ιδέα γιὰ ἕνα ἐπάγγελμα

Ἐνα βράδυ, ὁ κ. Δημόαρχος εἶχε προσκαλέσει πολὺν κόσμον στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ θαυμάσουν τὸν μεγάλο πιανίστα κύριο Δομισὸλ καὶ τὴν ἑσοχη τραγουδίστρια κυρία Σολφᾶ. Ὁ Πιερότος, ποὺ ἐνόμιζε πὼς τοῦ ἀρέσει πολὺ ἡ μουσικὴ, κατάφερε νὰ προσκαλεσθῇ στοῦ κ. Δημάρχου, ποὺ ἐγνώριζε τὸν πατέρα του.

Ἐβαλε λοιπὸν ἕνα παλιὸ φράγκο ποὺ τὸ ξερούπωσε σὲ μιὰ κασσέλα,

σαρκοφάγους Φαραῶ—κι' ὁ μηχανικὸς μπόρεσε νὰ ἐξετάσῃ μὲ τὴν ἡσυχία του τὴ διώρυγα τοῦ Σουέζ καὶ νὰ ὑπολογίσῃ τὴν κλίση τῶν ὀχθῶν τῆς. Ἀλλ' ἅμα βγήκαν στὴν Ἀλεξάνδρεια, εἶδαν πὼς γιὰ λεπτομερέστερη ἐξέτασιν τῶν αἰγυπτιακῶν ἔργων καὶ ἀρχαιοτήτων ἔπρεπε νὰ φερῶσιν τοὺς ἀρχαιοτάτους ἑνα μῆνα, ἐνῶ τὸ ἀγγλικὸ ἀτμόπλοιο ἀναχωροῦσε γὰρ Καλκούττα μετὰ δυὸ ἡμέρας κι' ὁ Παῦλος μὲ κανένα λόγο δὲν ἤθελε νὰ θυσιάσῃ περισσότερο ἀπὸ τρεῖς μῆνες γιὰ ὅλο τὸ ταξίδι, γιατί τὸ Νοέμβριο χωρὶς ἄλλο ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ στὸ Παρίσι, γιὰ νὰκούσῃ μαθήματα στὴ Σχολὴ τῶν Γεφυροποιῶν. Ἐτσι ὁ κ. Κλοακέν βρέθηκε ἀναγκασμένος νὰ μείνῃ μόνο 48 ὥρες στὴν Αἴγυπτον.

— Νὰ ἰδοῦμε, ἔλεγε, νὰ ἰδοῦμε θὰ τὰ καταφέρουμε καὶ στὴς Ἰνδίες; Ὅτι προφτάσουμε νὰ ἰδοῦμε τίποτε, σὲ τόσο λίγον καιρὸ;

Καὶ μπαρκαρίστηκαν σ' ἀτμόπλοιο «Σεράπιον».

Ἐσχισαν ὀλοταχῶς τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσαν καὶ, στρίβοντας στὸν Περσικὸ Κόλπον, εἶδαν μπροστά τους τὴ μεγαλοπρεπεῖν Κυθλάνη μὲ τὰ γιγάντια δέντρα της. Τώρα παραπλεύουν τὴν ἰνδικὴν χερσόνησον καὶ, δεκατρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησίν τους ἀπὸ τὸ Ἀδεν, συναντοῦν ἕν' ἀπὸ τὰ πλοία ἐκεῖνα ποὺ στέκονται στὰ στόμα τοῦ Γάγγη καὶ χρησιμεύουν γιὰ φάραι. Ἀπ' αὐτὸ πῆραν τὸν ἐμπειροπλότο ποὺ θὰ ὀδηγοῦσε τὸ «Σεράπιον» ἀνάμεσα στοὺς πελώριους ἐκείνους σωρούς τοῦ ἄμμου ποὺ ὁ ἱερὸς ποταμὸς χύνει στὸν κόλπον τῆς Βεγγάλης.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΤΣΑΠΑΤΣΟΥΛΑ

Τοῦ κ. Γιάννη Κουγιούλη

Τὴ μικροῦλα
τὴ Φροσοῦλα
ὁ μπαμπὰς τῆς τὴ μαλώνει.

Καὶ τῆς λέει,
ἐνῶ κλαίει,
ὅλα πὼς τὰ μουτζουρώνει.

Στὰ τετράδια
ἀφίνει ἀδεία
φύλλα ὀλάκαιρα, ποὺ λέτε.

Κι' αὐτὴ ἀρχίζει
νὰ ξεσχίζει
τότε, δὲν οἰκονομεῖται!

Κλαίει, κλαίει
κι' ὅλο τῆς λέει
κεῖνος: «— Ὅτι τὸ ξανακάνεις;»

Τσαπατσούλα
εἰσαι, Φροσοῦλα!
ἔτσι, προκοπὴ δὲν κάνεις!

Κ. Π. ΛΕΥΚ.

ἕνα ψηλὸ καπέλλο ποὺ τὸ δανείσθηκε ἀπὸ τοῦ κ. Εἰρηνοδίκη—φίλος κι' αὐτὸς τοῦ πατέρα του—κι' ἄσπρα γάντια, ποὺ αὐτὰ ὅμως τὰγόρασε ἀπὸ ἕνα παλαιοπωλεῖο καὶ τὰ καθάρισε μὲ βενζίνη. Καὶ πῆγε στοῦ κ. Δημάρχου πεζός, γιατί δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ κι' ἀμάξι σὰν τοὺς ἄλλους καλεσμένους.

Τὰ σαλόνια ἦταν φωταγωγημένα καὶ γεμάτα κυρίους καὶ κυρίες. Ὁ Πιερότος κάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα, ὅχι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ πιάνο καὶ περιμένε. Καὶ νά, σὲ λίγο, παρουσιάζεται ὁ κ. Δομισὸλ, χαιρετᾷ τὸν κόσμον καὶ κάθεται μπροστὰ στὸ πιάνο. Ἐπὶ τοῦ παρθεναίου κι' ἡ κυρία Σολφᾶ μὲ τίς νότες στὸ χέρι.

Κι' αρχίζουν. 'Ο κ. Δομισόλ παίζει, παίζει, παίζει. 'Η κ. Σολφά τραγουδάει, τραγουδάει, τραγουδάει. Ένα κομμάτι, δυο κομμάτια, τρία, τέσσερα... 'Ο κόσμος, στο τέλος κάθε κομματιού, σπάει τα χέρια του απ' τα χειροκροτήματα. Χειροκροτεί κι' ο Πιερότος αφού χειροκροτούνε κι' οι άλλοι. Και συλλογιέται:

«Έγώ τώρα γυρεύω επάγγελμα. Γιατί να μη γίνω μουσικός; Αὐτό, μου φαίνεται, είναι μια πολύ καλή ιδέα. Να παίζω πιάνο, βιολί, φλάουτο, δι. τι θέλω, να τραγουδῶ κιόλα. Και να βγάζω λεφτά. Γιατί όπου παίζω, βέβαια, θὰ με πληρώνουν. Μήπως ἀπόψε δὲν θὰ πληρωθῶν κι' ὁ κ. Δομισόλ και ἡ κ. Σολφά; Θὰ με παίρνουν να παίζω σὲ θέατρο, κινηματογράφους, καφενεῖα, ἐστιατόρια, χοροδιδασκαλεῖα, παντοῦ. 'Επειτα, σὰ μάθω καλά μουσική, θὰ μπορῶ να μαθαίνω κι' ἄλλους πού θὰ με πληρώνουν. Καὶ θὰ ζω πολλὰ λεφτὰ και θὰ ζῶ σὰν ἄνθρωπος...»

Ἀλλὰ καθὼς ἔκανε τὰ χρυσὰ αὐτὰ ὄνειρα, τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. (Τόσο, βλέπετε, τοῦ ἄρεσε ἡ μουσική). Καὶ φαντασθῆτε πὰ τὰ γέλια τοῦ κόσμου, ὅταν, στὸ τέλος ἑνὸς τραγουδιοῦ, πού ὅλοι τὸ χειροκροτήσαν, ἀκούστηκαν καὶ μερικά... ροχαλητά! Τί ἀστεῖο, μὰ καὶ τί προσβλητικὸ γιὰ τὸν μεγάλο πιανίστα καὶ τὴν ἑξοχὴ τραγουδίστρια! Οἱ θαυμαστές τους ἔγιναν ἔξω-φρενῶν. Κι' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ξύπνησε μὲ μιὰ σβερκιά τὸν Πιερότο, τὸν σήκωσε ἀπ' τὴν πολυθρόνα καὶ τὸν πέταξε ἔξω μὲ μιὰ κλωτσιά. 'Ετσι ἐκανοποιήθηκαν ὁ κ. Δομισόλ κι' ἡ κ. Σολφά.

«—Ἀδιάρροτο! συλλογιζόταν φεύγοντας ὁ Πιερότος. 'Εγὼ θὰ γίνω μουσικός!»

(Συνέχεια)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

ΙΟ. ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

Σ' ένα χωριό, λίγο παραῒξ ἀπ' τὴ μικρὴ πόλη, σκάθοντας γιὰ νὰ θεμελιώσουν σπιτί, βρήκαν ἕνα τάφο ἀρχαῖο.

Ὁ "Ἀλκῆς τὸ ἄκουσε πρῶτα ἀπὸ ἕνα συμμαθητὴ τοῦ στὸ σχολεῖο. Ὑστερα ρώτησαν καὶ τὸ δάσκαλο πού τοὺς τὸ ἐπικύρωσε.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, τοὺς εἶπε. Στὸν τόπο μας, ὅπου σχεδὸν κι' ἂν σκάψῃ κανένας, θὰ βρῇ κάτι ἀρχαῖο. Τάφο, σπασμένο ἀγαλμα, κομμάτι ἀπὸ κολόννα, ἀγγεῖο, νόμισμα, στολίδι. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ βρίσκουν μέσα στοὺς τάφους. Καὶ σ' αὐτὸν πού ξεσκεπάζτηκε τώρα στὸ χωριό, λένε πὼς βρήκαν ἀγγεῖα, νομίσματα καὶ μικρὰ, πῆλινα ἀγαλματάκια.

Θὰ τὰ φέρουν στὸ Μουσεῖο; ρώτησε ἕνα παιδί.

—Ἰσως, εἶπε ὁ δάσκαλος. Ἀλλὰ τὰ στέλνουν στὴν Ἀθήνα, ἄλλα τὰ φέρνουν στὸν τόπο. Τὸ Μουσεῖο μας ἔχει ὡς τώρα ἀρκετά. Πήγατε ποτὲ νὰ τὸ ἱδῆτε;

Μερικὰ παιδιά εἶχαν πάει. Πολλὰ ἔμως δὲν ἤξεραν κὰν πὼς ὑπάρχει στὸν τόπο Μουσεῖο. Ὁ "Ἀλκῆς τὸ ἤξερε, μὰ κι' αὐτὸς δὲν εἶχε πάει ποτέ.

Εἶναι ὠραῖο, εἶπε ὁ δάσκαλος. Βλέπει κανένας πράγματα πού τὰ ἔφτιασαν ἢ τὰ μεταχειρίζονταν οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦσαν στὸν τόπο μας ἔδω καὶ δυὸ καὶ τρεῖς χιλιάδες χρόνια.

—Οἱ πρόγονοί μας, εἶπε ὁ "Ἀλκῆς.

—Μὴ νομίσῃς ὅμως, τοῦ εἶπε, πὼς θὰ ἰδῇς κανένα μεγάλο Μουσεῖο, σὰν ἐκεῖνα πού ἔχουν στὴν Ἀθήνα ἢ σ' ἄλλες ἐλληνικὲς πόλεις, πὺ «ἀρχαιολογικὲς» ἀπ' τὴ δική μας. Τὸ Μουσεῖο μας εἶναι μικρὸ. Στὸ Γυμνάσιο, σὲ μιὰ κάμαρα, ἔχουν μαζέψει ὅσα βρέθηκαν ἔδω τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ δὲν τὰ ἔστειλαν στὴν Ἀθήνα γιὰτ' εἶχαν ἐκεῖ ὅμοια. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Γυμνασιάρχης εἶναι κι' ὁ ἑφορος.

—Μὰ ἑφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων δὲν εἶναι ὁ κ. Διομήδης; ρώτησε ὁ "Ἀλκῆς.

—Ναί, μ' αὐτὸς εἶναι γιὰ ὅλο τὸ νομό. Ἀμὰ βρεθῇ τίποτα κι' ἔδω, ἔρχεται, τὸ βλέπει κι' ἀποφασίζει ἂν θὰ σταλῇ στὴν Ἀθήνα ἢ ἂν θὰ μείνῃ στὸν τόπο.

Καὶ σὲ πρώτη εὐκαιρία, ὁ "Ἀλκῆς πῆγε μὲ τὸν πατέρα τοῦ στὸ Μουσεῖο.

Ἦταν μικρὸ βέβαια, μὰ τοῦ "Ἀλκῆ τοῦ φάνηκε μεγάλο, γιὰτὶ δὲν εἶχε ἰδεῖ ποτὲ μεγαλύτερο. Πόσα ἀγγεῖα μέσα στὰ τζαμωτὰ ἐκεῖνα ἀρμάρια, πόσα ἀγαλματάκια πῆλινα, πόσοι λύχνοι, καὶ πόσα μικρὰ συντρίμια πού δὲν καταλάβαινε κανένας ἀπὸ τί πράμα ἦταν!

Σὲ μιὰ γωνιά, εἶδε μιὰ ξύλινη στήλη κι' ἀπάνω ἕνα κεφαλάκι ἀπὸ ἀγαλμα μαρμαρένιο. Παραπέρα, ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο, μιὰ πλάκα σπασμένη καὶ φαγωμένη μὲ κάποια ἐπιγραφή.

Ὁ "Ἀλκῆς προσπάθησε νὰ τὴ διαβάσῃ, μὰ μόλις ξεχώρισε δυὸ-τρία γράμματα. Στὴ μέση τῆς κάμαρας, ὄρθιο, ἦταν ἕν' ἀρκετὰ μεγάλο κομμάτι ἀπὸ μαρμαρένια κολόννα, καὶ δίπλα τοῦ ἕνα μικρότερο, ξαπλωμένο, ἴσως γιὰτὶ δὲ μπορούσε νὰ σταθῇ. Ἀκόμα μιὰ πλάκα, ἢ καλύτερα μισὴ πλάκα, μὲ κολοβωμένο ἀνάγλυφο ὅπου ξεχώριζε μιὰ γυναῖκα μὲ πέπλο. Καὶ σὲ μιὰ μικρὴ βιτρίνα, κάμποσα ἀρχαῖα νομίσματα, δυὸ-τρία χρυσὰ καὶ τᾶλλα χάλκινα.

Τίποτ' ἄλλο. Αὐτὰ μόνο εἶχε, γιὰ τὴν ὥρα, τὸ μικρὸ Μουσεῖο τοῦ τόπου.

Ὁ "Ἀλκῆς τὰ κοίταξε μὲ προσοχή, τὰ περιεργαζόταν καὶ γιὰ τὸ κάθε τι ρωτοῦσε τὸν πατέρα τοῦ. Προπάντων γιὰ τὰ γένη πού εἶχαν ἀπάνω ζωγραφιές. Ἦταν μαῦρες, κίτρινες καὶ κοκκινωπές. Καὶ παράσταιναν γυναῖκες, ἄντρες, νέους, παιδιά. Ἀκόμα καὶ ζῶα—ἄλογα, ἕνα βόδι μὲ πελώρια κέρατα, ἕνα σκύλο μὲ μακριὰ μούσουςδα.

Μιὰ γυναῖκα, μὲ πλούσια φορέματα, καθόταν σὲ μιὰ παράξενη πολυθρόνα, κι' ἕνα κορίτσι, φτωχότερα ντυμένο—ἢ δούλα τῆς βέβαια—τὴν παρᾶστεκε. Ἀλλοῦ ἕνας νέος, πού

τὸ κοντὸ τοῦ πουκάμισο, μὲ ζώνη στὴ μέση, τοῦ ἄφινε γυμνὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, κρατοῦσε ἕνα δοξάρι κι' εἶχε στὸν ὦμο τοῦ μιὰ θήκη μὲ σαῖτες. Κι' ἄλλοι δυὸ ἄντρες μὲ μαῦρα γένια καὶ μὲ στεφάνια στὸ κεφάλι, ἦσαν μισοξαπλωμένοι σὲ καναπέδες κι' εἶχαν δίπλα τους ἕνα τραπέζι χαμηλό.

—Νά, οἱ ἀρχαῖοι! εἶπε ὁ "Ἀλκῆς πού θυμόταν τὰ λόγια τοῦ δασκάλου. Ἐδῶ βλέπουμε πὼς ντύνονταν καὶ πὼς ζοῦσαν.

—Μὰ βέβαια, εἶπε ὁ πατέρας. Κι' οἱ ζωγραφιὲς πού ἔχει ἡ Ἱστορία σου, εἶναι ἀντιγραφμένες ἀπὸ ἀρχαῖα ἀγγεῖα, ἀπὸ ἀρχαῖες τοιχογραφίες, ἀνάγλυφα ἢ κι' ἀγάλματα.

—Τὸ φαντάζομαι, εἶπε ὁ "Ἀλκῆς. Τὸ βιβλίο μου ἔχει τὸ Θεμιστοκλῆ, τὸν Ἀριστείδη, τὸν Κίμωνα, τὸν Εὐρυβιάδη, τοὺς Μαραθωνομάχους, τὸν Περικλῆ. Πὼς θὰ ἤξερε ὁ ζωγράφος, πού ἔκαμε τίς εἰκόνες, πὼς ἦταν καὶ τί φοροῦσαν αὐτοὶ ὅλοι, ἂν δὲν ἔβλεπε αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα, καμωμένα ἀπὸ ζωγράφους καὶ γλύπτες ἐκεῖνου τοῦ καιροῦ;

Ὁ "Ἀλκῆς στάθηκε πολλὴν ὥρα μπροστὰ στὸ μαρμαρένιο ἐκεῖνο κεφαλάκι. Τὸ κοίταξε ἀπ' ὅλες τίς μεριές. Κι' εἶπε:

—Τί ὁμορφο πού εἶναι! Ἀν δὲν τοῦ ἔλειπε μάλιστα κι' ἡ μύτη... Φαίνεται πὼς θὰ τὴν ἔσπασε ἢ ἔξινα, ὅταν ἔσκαβαν ἐκεῖ πού τὸ βρῆκαν.

—Ἰσως, εἶπε ὁ πατέρας. Πολλὰ ὅμως ἀρχαῖα ἀγάλματα κακοποιήθηκαν ἀπὸ βάρβαρους κατακτητὲς πρὶν ἀκόμα θάφτουν στὴ γῆ. Γι' αὐτοὺς, βλέπεις, ἦταν εἰδῶλα ἄλλης θρησκείας καὶ, ἀπὸ φανατισμό, τοὺς ἔσπαζαν τίς μύτες καὶ τὰ φτιά. Αὐτὸ τὸ ἀγαλματάκι, πού βρέθηκε μόνο τὸ κεφάλι του, ἴσως θὰ ἦταν κάποιου θεοῦ: τοῦ Ἑρμῆ, τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Διόνυσου.

—Τί εἶπε γι' αὐτὸ ὁ κ. ἑφορος;

—Δὲν ξέρει... Ἀπὸ ἕνα κεφάλι μόνο, κι' ἔτσι σακατεμένο, δὲν μπορεῖ κανένας νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ προσδιορίσῃ. Ὅλους αὐτοὺς τοὺς θεοὺς, βλέπεις, οἱ ἀρχαῖοι τοὺς παράσταινον νέους κι' ὠραίους. Μόνο ἂν ἦταν ὀλῆκερο τὸ ἀγαλμα, θὰ ξέραμε ποῖαν οὐ θεοῦ εἶναι, ἀπὸ τὴ στάση τοῦ, τὴ φρεσῖά τοῦ, τὴν ἀρμυρωσιά τοῦ καὶ προπάντων ἀπὸ τὰ πράματα πού θὰ κρατοῦσε ἢ θὰ εἶχε κοντὰ τοῦ—τὰ σημάδια τοῦ, τὰ σύμβολα, καθὼς τὰ λένε, καὶ τὰ ἐμβλήματα. Ὁ Διόνυσος, παραδείγματος χάρι, θὰ εἶχε ἀμπελόφυλλα καὶ σταφύλια, γιὰτὶ

καθὼς ξέρεις, ἦταν ὁ θεὸς τοῦ ἀμπελιῦ καὶ τοῦ κρασιῦ.

Ἔτσι γιὰ πολλὰ ἀγάλματα, καὶ πὺ ἀκέρια ἀκόμα, πού ὑπάρχουν στὰ διάφορα Μουσεία, οἱ ἀρχαιολόγοι δὲν ξέρουν καλὰ ποιοὺς θεοὺς ἢ ἥρωες παράσταίνουν. Ἄλλοι λένε τοῦτον κι' ἄλλοι ἐκεῖνον. Συζητοῦν χωρὶς νὰ συμφωνοῦν. Δὲν εἶναι πολλὰ χρόνια πού βρέθηκε ἕνα θαυμάσια χάλκινο ἀγαλμα ἐφηβου. Κι' ἄλλοι εἶπαν πὼς εἶναι ὁ Ἑρμῆς, ἄλλοι ὁ Πάρις.

Ὁ "Ἀλκῆς κοίταξε μὲ προσοχή καὶ τὰ νομίσματα.

—Κι' ἀπ' αὐτὰ μαθαίνουμε πολλά, τοῦ εἶπε ὁ πατέρας τοῦ. Ἐχουν ἐπιγραφές, ἔχουν πρόσωπα, καὶ μυθολογικὰ καὶ ἱστορικὰ. Πόσων ἀρχαίων βασιλιάδων ξέρουμε σήμερα τὴ μορφή μόνο ἀπὸ τὰ νομίσματά τους!

—Ἀπὸ πόσα χέρια νὰ πέρασαν αὐτὰ τὰ νομίσματα πού βλέπουμε στὴ γυάλα! εἶπε ὁ "Ἀλκῆς. Καὶ ποῖς ξαίρει ἂν κανένα ἀπ' αὐτὰ δὲν τὸ ἐπίασε κάποτε κι' ὁ ἴδιος ὁ Περικλῆς!

—Καθόλου ἀπίθανο, εἶπε ὁ πατέρας. Αὐτὰ τὰ χάλκινα εἶναι τῆς ἐποχῆς τοῦ. Τὰ χρυσὰ εἶναι νεώτερα.

—Καὶ θὰχουν μεγάλη ἀξία, εἶπε ὁ "Ἀλκῆς. Τὰ χρυσὰ μάλιστα.

—Σ' αὐτὸ γελίεσαι, εἶπε χαμογελώντας ὁ πατέρας. Ἐνα μικρὸ χάλκινο νόμισμα, τιποτένιο, μπορεῖ νὰ ξίξῃ ἑκατὸ φορές περισσότερο ἀπὸ ἕνα χρυσὸ μεγάλο. Καὶ ξαίρεις γιὰτὶ; Ἀπὸ τὸ χρυσὸ μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν πολλὰ ὅμοια στὰ Μουσεία κι' ἔτσι νὰ μὴν ἔχει παρὰ τὴν ἀξία σχεδὸν τοῦ χρυσαφιοῦ τοῦ (μιὰ λίρα; δυὸ λίρες;) ἐνῶ τὸ χάλκινο μπορεῖ νὰ εἰναι σπάνιο καὶ καμμιὰ φορά μοναδικό. Δηλαδή νὰ μὴν ἔχει βρεθεῖ ὡς τώρα ἄλλο ὅμοιο. Καὶ τότε ἡ ἀξία τοῦ εἶναι πολὺ μεγάλη. Νὰ λοιπὸν μιὰ περίσταση πού τὸ χρυσάφι, τὸ πολυτιμώτερο ἀπὸ τὰ μέταλλα, εἶναι λιγώτερο πολύτιμο κι' ἀπὸ τὸ χάλκιο.

—Τί ὁμορφο πού τὰ ἔκαναν ὅλα οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες! εἶπε ὁ "Ἀλκῆς ὅταν γύριζαν ἀπ' τὸ Μουσεῖο. Ἐκεῖνα τὰ ἀγγεῖα, ἐκεῖνα τὰ ἀγαλματάκια, ἦταν τρέλλα! Καὶ τὰ νομίσματα τὸ ἴδιο. Εἶδατε τί ὠραῖο κεφάλι εἶχε ἀπάνω κείνο τὸ χρυσό;

—Μὰ ἦταν μεγάλοι τεχνῖτες, εἶπε ὁ πατέρας. Σὲ ὅλα. Κι' ὅπως ἔχτιζαν ἕνα ναὸ ὀλομάρμαρο, θαυματοῦ γιὰ τὴν ὁμορφιά καὶ τὴ μεγαλοπρέπειά τοῦ, ἔτσι κατασκεύαζαν κι' ἕνα μικρὸ, πῆλινο, τιποτένιο, μὰ κομψότατο, χαριτωμένο ζωγραφιστὸ ἀγγεῖο, σὰν αὐτὰ πού εἶδαμε.

Εἶναι ἔργα τέχνης μεγάλης. Ὅλος ὁ κόσμος τὰ θαυμάζει. Σ' ὅλα τὰ Μουσεία ἔχουν τὴν πρώτη θέση. Οἱ κατοπινὸι καλλιτέχνες, ὡς τοὺς σημερινούς—ἀρχιτέκτονες, γλύπτες, ζωγράφοι—τὰ ἔχουν γιὰ πρότυπα. Πρέπει νὰ εἶμαστε περήφανοι γιὰ τέτοιους προγόνους, κι' αὐτὰ πού μᾶς ἄφησαν, αὐτὰ πού βρίσκουμε σκάθοντας τὸ ἐλληνικὸ χῶμα, πρέπει νὰ τὰ θεωροῦμε ἱερὰ καὶ νὰ τὰ φυλάμε σὰν τὰ μάτια μας.

—Ἀκουσα νὰ λένε, εἶπε ὁ "Ἀλκῆς, πὼς μερικοὶ πού βρίσκουν ἀρχαῖα, τὰ κρύβουν, ἄλλοι τὰ κλέβουν καὶ τὰ πουλοῦν κρυφὰ σὲ ξένους.

—Αὐτοὶ κάνουν ἐγκλημα, εἶπε μὲ ἀγανάχτηση ὁ πατέρας, κι' ὁ νόμος τοὺς τιμωρεῖ. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βγαίνουν ἀρχαῖα ἔξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, κι' ὅποιος βρίσκει ἔχει χρέος νὰ τὰ φανερώνῃ. Ἀλλοῖως δὲν ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα τοῦ, δὲν εἶναι Ἑλληνας!

Ὁ "Ἀλκῆς ἔμεινε λίγες στιγμὲς σκεπτικός κι' ἔπειτα εἶπε:

—Θὰ φτάσουμε τάχα ποτὲ τοὺς προγόνους μας; θὰ ρθῇ καιρὸς πού θὰ κάνουμε καὶ μεῖς μεγάλα ἔργα σὰν κι' ἐκεῖνους;

—Ποτέ! εἶπε ὁ πατέρας. Μὰ καὶ κανένας ἄλλος λαὸς οὔτε τοὺς ἔφτασε ποτὲ οὔτε θὰ τοὺς φτάσει. Δὲν πρέπει νὰ ντρεπόμαστε γι' αὐτὸ ἢ νὰ φανταζόμαστε καὶ νὰ ὀνειροπολοῦμε ἀδύνατα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες εἶναι ἀφαστοι. Μόνο πού ἔχουμε τὴν εὐτυχία νὰ κατοικοῦμε τὸν ἴδιον τόπο πού κατοικοῦσαν, πᾶνω στὸ ἴδιο χῶμα, κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιον οὐρανὸ, καὶ νὰ ἔχουμε μπροστὰ στὰ μάτια μας τὰ μνημεῖα πού μᾶς ἄφησαν καὶ τὰ καλλιτεχνήματα πού ξεθάβουμε ὀλοένα, εἶναι ἀρκετό. Ἀς τοὺς ἀγαποῦμε, ἄς τοὺς τιμοῦμε, ἄς τοὺς μαθαίνουμε. Δὲ θὰ τοὺς φτάσουμε ποτέ, μὰ κάτι καλὸ θὰ κάμουμε καὶ μεῖς μιὰ μέρα.

Ὁ "Ἀλκῆς δὲν ἀποκρίθηκε. Συλλογιόταν. Στὸ νοῦ του ζωντάνευαν οἱ εἰκόνες πού εἶχε ἰδεῖ πρῶτύτερα στὸ μικρὸ Μουσεῖο, κι' ἔβλεπε μπροστὰ τοῦ, μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς, ὠραίους ἀνθρώπους, μεγαλόσωμους, πού φοροῦσαν ἀρχαῖα ροῦχα καὶ στεφάνια στὰ μαλλιά...

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Λοιπόν, Μό, τί τρέχει, ξαναρώτησε ο Ντενί όταν έφτασαν πιά στο βάθος του κήπου, που ήταν περιτριγυρισμένος μ' έναν ψηλό μανδρότοικο.

Ο άξιος υπηρέτης έστριψε το κεφάλι του και κοίταξε πρώτα γύρω του για να δει μήπως κανείς τους είχε πάρει από πίσω. Όχι, στο βάθος της δενδροστοιχίας ο φρουρός εξακολουθούσε να βηματίζει πέρα-δώθε με το τουφέκι του στον ώμο. Σάν νά μην έφθανε αυτή ή πιστοποίηση ο Μό έκανε μια βόλτα στα κοντινά δένδρα και κοίταξε κιόλας κάτω από ένα πυκνό θάμνο. Μά και πάλι δεν ανακάλυψε κανένα.

“Ησυχος πιά και σίγουρος πως κανένα άδιάκριτο αυτί δεν θ' άκουγε τις έκμυστηριεύσεις του, ο Μό κάθισε σταυρωπόδι στο γρασίδι, έκανε νόημα στο Ντενί να καθήση κοντά του και ύστερα έφόρεσε στα μάτια του ένα ζευγάρι μαύρα γυαλιά, τόσο μεγάλα που του σκέπαζαν το μισό πρόσωπο.

“Υστερα απ' όλες αυτές τις μανούδρες θά νομίζετε βέβαια πως ο Μό θά φανέρωνε πιά χωρίς άλλες διατυπώσεις το μυστικό του. Μά δεν ξέρετε, φαίνεται, καλά τους Άνναμίτες.

Ο «μπό» μας φύσηξε πρώτα τη μύτη του τρεις φορές στη γραμμή. Τρεις φορές στη γραμμή, έβγαλε τα ματογούλια του και τα ξαναφόρεσε, αφού πρώτα σκούπισε καλά τα γυαλιά με το μαντήλι του. “Υστερα έμεινε βυθισμένος σε τέτοιο βαθύ ρεμβασμό, που ο Ντενί, που από μέσα του γελούσε, άρχισε στο τέλος ν' άναρωτιέται μήπως ο Μό τον είχε πάρει για κορόιδο.

— “Ε, λοιπόν, κύρ-Μό, έκανε άνυπόμονα ο μικρός. “Εχεις σκοπό να μιλήσεις σήμερα ή θά μείνης έτσι ως αύριο το βράδυ; Μοῦ άνοιξης καλά-

καλά την όρεξη και τώρα με κάνεις να στέκουμαι στα καρφιά.

Τά λοξά ματιάκια του υποψήφιου αγροφύλακα μισόκλεισαν πονηρά πίσω από τα γυαλιά του. “Υστερα είπε με τόνο έμπνευσμένο.

— Μιά μέρα ο άφέντης ο Τίγρις τριγύριζε μέσα στο δάσος. Σκόρπιζε παντού τον τρόπο κι' έλοι σχεδόν οι κάτοικοι του δάσους, τρομοκρατημένοι από τα μουνγρητά του έτρεχαν γρήγορα-γρήγορα να χωθούν στις τρύπες τους ή στις φωλιές τους ή έφευγαν μακριά του σαν τρελλοί. Ο άφέντης ο Τίγρις είχε έμπιστοσύνη στη δύναμή του και δεν νόμιζε πως ήταν άνάγκη να προσέχη που πατάει και που πάει.

“Ωστόσο, ένας πονηρός κι' ύπουλος Δράκοντας, ακούγοντας τη βροντερή φωνή

«Σούτ, σούτ, έκανε ο Μό.»
(Σελ. 18, στ. γ')

του που πλησίαζε, εκρύφτηκε στο δρόμο του κι' έτοιμαζόταν να χυμύξη επάνω του και να τον άρπάξει, από πίσω. Μά για καλή του τύχη, ένα πουλάκι που βρισκότανε κρυμμένο ανάμεσα στις φυλλωσιές, έβγαλε μια μικρή φωνίτσα και προειδοποίησε εγκαίρως τον βασιλιά του δάσους για τον κίνδυνο που τον άπειλούσε. “Ετσι πρόλαβε ο άφέντης ο Τίγρις και άλλαξε δρόμο πριν να προφθάση να τοῦ κάνη τίποτε ο Δράκοντας.

— “Έκανε καλά, συμπέρανε ο Ντενί, και το παραμυθάκι σου μ' άρέσει πολύ, καλέ μου Μό. Μά τη σημασία

του δεν την καταλαβαίνω όλοτελα.

— “Έσεις οι Φραντσέζοι είσαστε οι τίγρηδες, είπε ο Μό. Είσαστε πολὺ-πολὺ γενναίοι και δυνατοί, μά δεν βάζετε ποτέ κανένα κακὸ στοῦ νοῦ σας. “Όσο για μένα, είμαι τὸ άγρυπνο και συνετὸ πουλάκι, που προειδοποιεῖ τοὺς φίλους του.

— Καλά, κι' ο δράκοντας ποῖος είναι; ρώτησε ο Ντενί. Δεν έχω ιδέα.

Με τὸ δάχτυλο στοῦ στόμα ο Μό τέντωσε τ' αυτί του πρὸς τ' άριστερά. “Αδίκως όμως ήταν οι άνησυχίες του. Ο έλαφρὸς θόρυβος που άκούγονταν ήταν απὸ ένα τζίτζικι που έφελνε τὸ μονότονο τραγούδι του ανάμεσα στα χορτάρια. Ο Μό χαμογέλασε κι' ύστερα ζάρωσε τὰ φρύδια του κι' είπε μ' έπίσημο κι' έμπιστευτικό ὕφος:

— “Ο δράκοντας είναι ο Μπᾶ!

“Ο Μπᾶ ήταν ο άλλος «μπό» του διοικητήριου, που μόλις πριν από λίγες μέρες τὸν είχε προσλάβει στην υπηρεσία του ο κ. Ντελαλάνζ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ή παραμοίωση φάνηκε κάπως υπερβολική στὸν Ντενί.

— “Ο Μπᾶ! άπόρησε.

— Σούτ! σούτ! έκανε ο Μό. Σιγώτερα σὰς παρακαλῶ, κύριε Ντενί. Είσαστε ένας τίγρις, δὲ λέω ὅχι. Μά ή φρονιμάδα είναι καλύτερη από την άψηφισιά όταν κανείς έχει να κάνη μ' ένα δράκοντα.

— Κι' αὐτὸς ο δράκοντας είναι ο Μπᾶ;

— Ναί, ο δράκοντας είναι ο Μπᾶ.

— Μά τί έκανε, τέλος πάντων;

— Τί έκανε; επανέλαβε ο Μό, τονίζοντας κάθε συλλαβή. Γι' αὐτὸ που έκανε τοῦ άξίζει κρεμάλα, καρμανιόλα, να τοῦ γδάρουν τὸ πετόι του και να τὸν κάψουν ζωντανό.

— Μπρρρ! έκανε ο Ντενί ανατριχιάζοντας. Πάει καλά ή κρεμάλα. Καί την καρμανιόλα τη δέχομαι, τέλος πάντων. Μά τὸ γδάρσιμο και τὸ κάψιμο, πρέπει να ὁμολογήσης ὅτι είναι πολύ βάρβαρες τιμωρίες για ένα δυστυχισμένο υπηρέτη.

— “Ο Μπᾶ δὲν είναι κανένας δυστυχισμένος υπηρέτης.

— “Α, ναί, με συγχωρεῖς, τὸ ξέχασα πως είναι δράκοντας. “Όπως κι' αν είναι, στὸ τραπέζι μᾶς “σερβίρει ντυμένος σαν άπλὸς υπηρέτης και δὲν φαίνεται και τόσο τρομερός. Μήπως τὰ παραλὲς τὰ ἐγκλήματά του; έκανε ο Ντενί που ήξερε ὅτι ή λόξα τοῦ υποψήφιου αγροφύλακα ήταν να νομίζει ὅλους τοὺς ανθρώπους γύρω του κακοὺργους και λωποδύτες.

— Τὰ λέω λιγώτερα από ὅσα είναι, άπήντησε ο Μό. Γιατί δὲν είμαι ο Βούδδας που ὅλα τὰ βλέπει, και δὲν

τοῦ ξεφεύγει τίποτε. Δὲν μπορῶ λοιπὸν νὰ κρίνω τὸν άλλον, παρὰ μονάχα σύμφωνα με ὅσα έχω μπορέσει νὰ δῶ ή νὰ άκούσω.

— Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ στη θέση σου θά φοβόμουν μήπως είχα γελαστῇ.

— “Α, ὅχι δᾶ, δὲν γελιέμαι. “Ο Μπᾶ είναι ένας παλιάνθρωπος, ένας μπαγαπόντης, ένας έλεεινός, ένας...

— Πονηρός και ύπουλος δράκοντας, τὸ ξέρω. Μά επάνω σε τί στηρίζεσαι για να τὸν κατακρίνης τόσο;

— Θά τὸ μάθετε, ή θά τὸ μάθετε. Μονάχα, κύριε Ντενί, να μην πῆτε λέξη σε κανένα. Θά σὰς τὰ φανερώσω ὅλα, μονάχα αν μοῦ υποσχεθῇτε πως για την ὥρα θά τὰ κρατήσετε μυστικά.

— Σύμφωνα, Μό. Θά είμαι μουγρός σαν τὸ ψάρι.

— Δηλαδή, να συνεννοηθοῦμε: “Όταν θά σὰς παρακαλέσω να κάνετε λόγο στὸν κύριο διοικητή, θά μοῦ την άρνηθητε αὐτή την χάρη;

— “Όχι, βέβαια. Θέλεις να πάω να τὸν εἰδοποιήσω τώρα άμέσως;

— “Όχι, ὅχι, αργότερα, έκανε ζωηρά ο Μό. “Όταν θά έχω τελειώση τη δουλειά μου.

— Θέλεις δηλαδή, να μὴ μυριστῇ τίποτε ο δράκοντας;

— Ναί, γιατί για την ὥρα δὲν έχω παρὰ υποψίες μοναχά. Χρειάζομαι θετικές αποδείξεις.

— Μίλα καθαρά, είπε ο Ντενί.

— “Ανακάλυψα μιὰ συνωμοσία.

— Διάβολε! Μά αὐτὸ είναι πολὺ σοβαρό. Μιά συνωμοσία!

— Ναί. “Η ζωὴ τοῦ κύριου διοικητῆ και τῆς κυρίας, καθὼς και ή ζωὴ τῆς κυρίας Σιμόνης κι' ή δική σας, μοῦ φαίνεται πως βρίσκεται σε κίνδυνο.

— “Ω, ὦ! Κι' ο Μπᾶ είναι άνακατεμμένος σ' αὐτή τη συνωμοσία;

— Δίχως άλλο. Τὸν πέτυχα να κρυφομιλάη με κάτι ὑποπτους νακ οὗ ἐς (χωριάτες).

— Πότε;

— Χτὲς τὸ βράδυ.

— Ποῦ;

— Στην παλιὰ παγόδα. “Εγύριζα στὸ σπίτι μου, όταν είδα μιὰ σκιά να χώνεται μέσα στην παγόδα. Μοῦ φάνηκε πως τη σκιά αὐτήν τη γνώριζα. Σύρθηκα από πίσω του και χώνηκα κι' ἐγὼ μέσα στην παγόδα δίχως να με δῇ κανείς. “Ηταν μέσα μαζεμένοι ένα σωρὸ άνθρωποι κι' ανάμεσα σ' αὐτοὺς γνώρισα τὸν Μπᾶ, χωρίς να είναι πιά φόβος μήπως γελαστῶ.

— Και λὲς πως οι άνθρωποι αὐτοί έκαναν συνωμοσία;

— Στα σίγουρα.

— Και για ποῖο σκοπό;

— Πιστεύω πως λογαριάζουν να κάνουν κάποιο κακὸ σε σὰς ή στους γονεῖς σας. “Ο Μπᾶ μπῆκε στην υπηρεσία σας μόνο και μόνο για να κάνη τὸν κατάσκοπο και να μπορῇ να εἰδοποιῇ τοὺς συνωμότες για κάθε τί που θά τοὺς ενδιαφέρει — Αὐτοί οι έλεεινοί δὲν περιμένουν παρὰ την πρώτη κατάλληλη εὐκαιρία για να κάνουν τὸ κῶλο τους.

— Εὐχαριστῶ. “Εκανες πολὺ καλά που με προειδοποίησες, καλέ μου Μό. “Ενας τίγρις που ξέρει τὸν κίνδυνο άξίζει για δέκα. “Εχομε τώρα να λογαριαστοῦμε ἐμεῖς οι δύο μας, κύριε δράκοντα.

— Προσέξτε καλά, σύστησε ο Μό. Μοῦ φαίνεται πως ἐμένα άρχισε κῶλας να με υποψιάζεται.

— Θά λάβω ὅπ' ὅψιν μου τη συμβουλὴ σου, υποσχέθηκε ο Ντενί.
(‘Ακολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΚΙ' ΑΛΛΑ ΣΚΟΥΛΗΚΙΑ

Συγκίνηση στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ: πῆγε ο κ. “Επιθεωρητής!

Μπαίνει στην τάξη, ματιάζει μιὰ μικρούλα, που τοῦ φαίνεται έξυπνη, και τη ρωτᾶ:

— Πῶς σε λένε σένα;

— Βασιλικούλα.

— Μπορεῖς, Βασιλικούλα, να μοῦ πῆς μερικά δνόματα ζῶων;

“Η μικρὴ σκέπτεται, σκέπτεται κι' ἐπιτέλους λέει:

— Σκουλήκια!

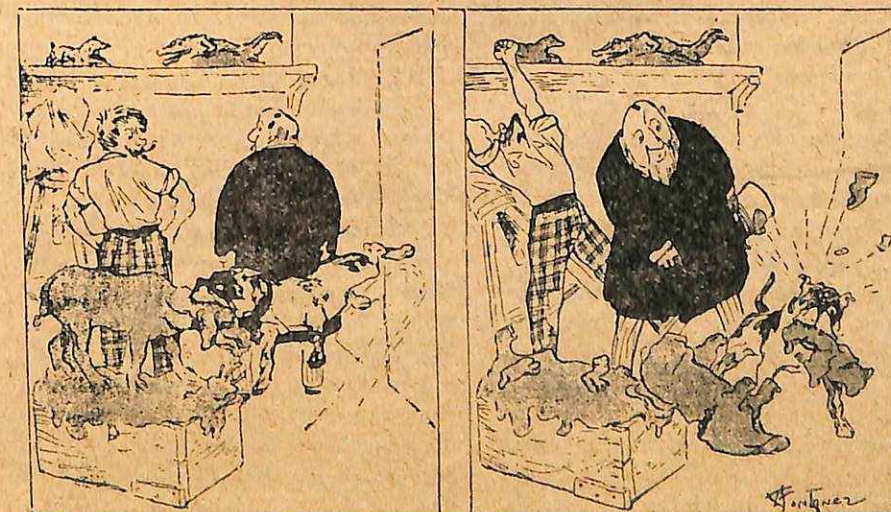
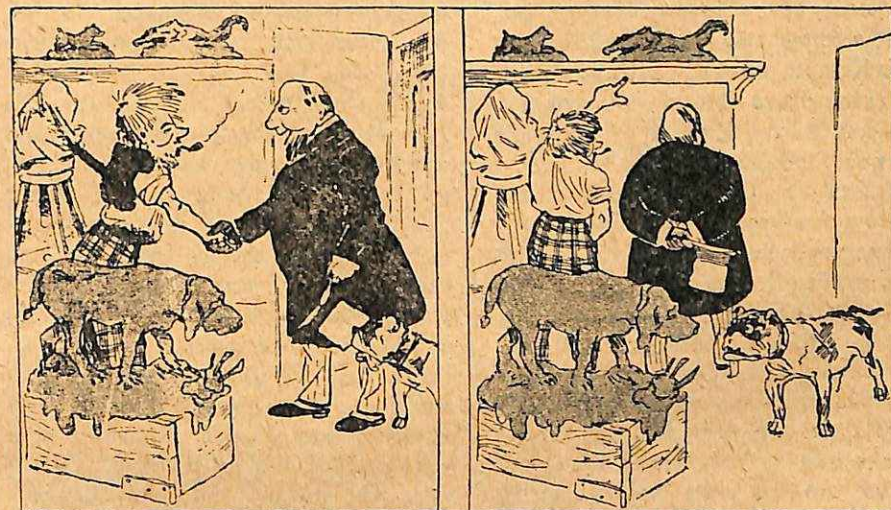
— Καλά, κάνει ο κ. “Επιθεωρητής, και τὰ σκουλήκια βέβαια ζῶα είναι. Πὲς μου τώρα κι' άλλα.

Κι' ή μικρὴ, χωρίς αὐτή τη φορὰ να σκεφθῇ καθόλου, φωνάζει:

— Κι' άλλα σκουλήκια!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΓΥΨΙΝΟΣ ΣΚΥΛΟΣ ΚΙ' Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ

Μιά ιστορία σε τέσσερις εἰκόνες χωρίς λόγια, που μᾶς δείχνει πως, όταν πηγαίνη κανείς στὸ εργαστήρι γλύπτη που κάνει γύψινα ζῶα σαν αληθινά, δὲν πρέπει να παίρνη μαζί του και τὸ σκύλο του.

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Τις άλλες είχα κατέδει στίς «Πλακοῦρες» νὰ σιργανίσω τὸν κόσμον τὴν ὥρα τοῦ βαποριοῦ. Ἡ λιγοστή κίνηση τῆς χώρας ζωηρεύει πάντα τὴ μέρα ποὺ ἔχει βαπόρι, γι' αὐτὸ καταβαίνω πότε-πότε νὰ περάσω τὴν ὥρα μου ἀπὸ τὸ θαυμάσιο θεωρεῖο κάποιου παραλιακοῦ μικρομάγαζου.

Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ κοίταζα, τράβηξε τὴν προσοχή μου κάποιον παιδάκι ὡς δεκαπέντε χρονῶν μὲ τὸ ἕνα πόδι του στὸ γύψο ποὺ τὸ σήκωναν μὲ προσοχή γιὰ νὰ τ'ἀνεβάζουν ὡς τὸν ἴσιον δρόμον ποὺ περιμένε τ' αὐτοκίνητο.

Τὸ θέαμα αὐτὸ μούφερε στὸ νοῦ κάποιον ἄλλο παιδάκι ποὺ τὸ γνώρισα στὸν «Εὐαγγελισμό», ὅταν κατὰ κακὴ μας μοῖρα βρισκόμαστε στὸ κρεβάτι τῆς ἀρρώστειας καὶ τοῦ πόνου, κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια δόλοσπερη καὶ μελαγχολικὴ αἰθουσα ποὺ μύριζε ἰώδιο καὶ αἰθέρα. Τὸ λέγανε Μενέλαο, ἦταν δὲν ἦταν δέκα χρονῶν, σγουρόμαλλο, ξανθὸ καὶ ὁμορφὸ σὰν ἕνας μικρὸς Θεὸς καὶ ἔξυπνο ὥσπερ ἔκει ποὺ δὲν παίρνει. Ἦταν ἡ ψυχὴ τῶν ἀρρώστων καὶ ἡ παρηγοριὰ μαζί. Κάποιον αὐτοκίνητο, περνώντας ἀπὸ ἕνα στενὸ δρόμον τοῦ χωριοῦ του—κοντὰ στὴ Σπάρτη—τοῦ εἶχε κτυπήσει σοβαρὰ τὸ πόδι καὶ ἀναγκάστηκαν νὰ τὸ φέρουν στὸ Νοσοκομεῖο γιὰ νὰ τοῦ κάνουν ἐγχείρηση.

Εἶχε κίμποσον κικρὸ μέσα—ἐγὼ τὸ βρήκα ἔκει ὅταν πήγα—καὶ εἶχε ξεθαρρέψει μὲ γκατροῦς, ἀδελφές καὶ παλιούς ἀσθενεῖς. Ὁρες-ὥρες τὸ κοίταζα λυπημένα, ξεχνόσα τὸ δικό μου πόνο καὶ σκεπτόμουν αὐτό, ποὺ τόσο δὲ παιδί ἔλειπε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τῆς μάνας του—μικριὰ ἀπ' τὴν Ἀθῆνα κιάλας, γιὰ τὸ ν' ἀφίστη τοὺς ἄλλους μόνους στὸ χωριό—καὶ ὑπόφερνε καρτερικὰ σὰν μεγάλος.

Οἱ ἀδελφές τὸν εἶχαν σὰν παιδί τους· δυο-τρὲς μάλιστα ποῦ ξερᾶν ρωσσικά—«Ελληνίδες ἀπ' τὴ Ρωσία» ξεριζωμένες ἀπὸ τὸ Μπολσεβικισμό—τὸ μαθαίνανε ἕνα ρωσσικὸ τραγουδάκι ποὺ ἀρχίζει:

Καταρομάλικο ἀρνί
μακριὰ ἀπὸ τὴ μαμά του

γιατὶ καὶ κεῖνο ἦταν καταρομάλικο καὶ μακριὰ ἀπ' τὴ μάνα του. (Δὲν πιστεύω ὅμως καὶ ἀπὸ κακοκεφαλιά τὸν ὅπως τὸ ἀρνάκι ποὺ τὸ ἔφαγε ὁ λύκος).

Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ἔτυχε νάρθη καὶ κάποιος ἡγούμενος ἀρρώστων, ποῦ ἔπαιζε μαζί του σὰν μικρὸ παιδί, τινάζοντας τὸ πελώριο κόκκινο μπαλόνι ποὺ εἶχε φέρει κάποιος μετὰς τοῦ μικροῦ μαζὶ μὲ ἄφθονα μπομπόνια.

—Τί σκέπτεσαι, μοῦ φώναζε τακτικά, ὅταν μ' ἔδλεπε νάμαι παραδομένος στὴ συλλογή, ὁ κ. Χ. (ὁ διευθυντής) εἶπε πὼς θὰ γίνης γρήγορα καλὰ. Τὸ ἄκουσα ποὺ τῆλεγε στὸν ἐπιμελητὴ ἅμα πέρχσε κοντὰ μου.

Τὰ κρεβάτια μας ἦταν ἀντικριστὰ καὶ μοῦ γενεφε καμμιὰ φορά νὰ γελάσω γιὰ τὶς φάρσες ποὺ θὰ σκάρωνε στὴν «ἀδελφὴ προϊσταμένη», ὅταν τοῦ φερνε, γιὰ νὰ τὸ ἀπαχολῇ, νὰ τυλίξῃ «τολὺπια καὶ γάζες». Βιβλίο ὅμως δὲν ἔπαιρνε ὁ μασκαρατζίκος, παρὰ μόνον ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. Κι' ἔτσι ἀπ' τὴ μιὰ μεριά τὸ ἀτύχημά του, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη τὰ διάφορα παρδαλόχρωμα ἔντυπα, τὸν εἶχαν μεγαλώσει καὶ ξανοίξει πρόωρα.

Συνήθως κοιμόταν πολὺ νωρίς, γιατί ἀπόκανε πιά ὅλη μέρα νὰ λέγῃ καὶ νὰ παίξῃ ὅσο τοῦ ἐπέτρεπε ὁ στενὸς χώρος τοῦ κρεβατιοῦ, τὸ βράδυ ὅμως τῆς Πρωτοχρονιάς εἶχε δηλώσει πὼς δὲ θὰ κοιμηθῇ γιὰ νὰ δῇ τὴ σοῦρ πρὶν ποὺ ἐτοιμάζαν οἱ ἀδελφές. Πραγματικὰ στίς 12 ἀκριβῶς τὴ νύχτα σβύσανε ὅλα τὰ φῶτα ὡς καὶ τὰ μεσιανὰ μικρὰ-μικρὰ γλομπάκια, εἰδος καντηλιοῦ γιὰ τὴ νύχτα, ἐνῶ συγχρόνως ἀπὸ τὸ φαρδὸ διάδρομον ἀκούγονταν σιγανὰ τὰ κάλαντα. Σὲ λίγο ἕνας φωτεινὸς χεῖμαρρος ἀπὸ ἀναμμένες ἀσπρες λαμπάδες, ποὺ τὶς κρατοῦσαν οἱ ἀσπροφορεμένες ἐπίσης ἀδελφές, χύθηκε στὴ μικρὴ αἰθουσα ποὺ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ παρουσίαζε τὸ πιά φαντασμαγορικὸ θέαμα ποὺ μπορούσε νὰ δῇ κανεὶς. Καὶ ἡ λευκὴ ὀπτασία, σὰν ὑπερκόσμιον ἀγγελικὸ διάδω, πέρχσε καὶ χάθηκε πάλι στὸ διάδρομον, χαρίζοντας γιὰ λίγο ἀνακούφιση στὰ χλωμὰ πρόσωπα ποὺ νοσταλγοῦσαν τὸ σπῆτι τους. Ὁ μικρὸς μας, τρελλὸς ἀπὸ χαρὰ ξεφώνιζε δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἐνῶ ἡ «διανυκτερεύουσα» ἀδελφὴ προσπαθοῦσε νὰ τὸν ἡσυχάσῃ.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ' ὃ δάπεδο καὶ τὰ κρεβάτια μας ἦταν χιονισμένα ἀπὸ μικρὰ ἄπρα χαρτάκια μὲ τὶς λέξεις «χρόνια πολλά», «εὐτυχισμένος ὁ καινούριος χρόνος», ποὺ τὰ πέταξαν περνώντας οἱ ἀδελφές.

Ἄμα γίναμε καλὰ χωρίσαμε. Πρῶτα ἔφυγε ὁ Μενέλαος, κουτσάινοντας λιγάκι ἀκόμα, στηριγμένος σ' ἕνα μπαστούνι ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ μὲ καμάρι στὸ μπράτσο τοῦ πατέρου του ἀπὸ τ' ἄλλο, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ παιδιοῦ του—καὶ ἀπὸ τότε δὲν τὸν ξαναεἶδα.

Ἄν τυχὴ καὶ διαβάσῃ καμμιὰ φορά αὐτὲς τὶς γραμμές, ἂς μάθῃ πὼς τὸν θυμάμαι πάντα μὲ συμπάθεια

γιατὶ στάθηκε ἕνας ἄδολος καὶ εἰλικρινὴς μικρὸς φίλος.

Αὐτὴ τὴ θύμηση λοιπὸν μούφερε ὁ μικρὸς ταξιδιώτης μὲ τὸ πόδι στὸ γύψο, ποὺ ποῖς ξέρεῖ πόσους πόνους τράβηξε στίς κρῦες καὶ σκυθρωπὲς αἰθουσες τοῦ Νοσοκομεῖου.

ΔΗΜΟΣ Σ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΚΡΙΝΑ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟ

Je songe chaque fois que le degout m'accable
d'un retour importun
Aux pâles frêles lys qui poussent dans le sable
Et que nourrit l'embrun

J. Moréas

Συλλογίζομαι, πολλές φορές, ὅλα ἔκείνα τὰ κρίνα ποὺ εἶχα κόψει, παιδί, τὰ καλοκαιρινὰ βράδια σὲ μιὰ μεγάλη ἀμμουδιά.

Τὰ λευκὰ περίεργα κρίνα, ποὺ φυτρώνουν στὴν ἄμμο, μὲ τὰ χλωμὰ σαρκώδη πέταλα, τριγυρισμένα ἀπὸ χίλια τόσα λείψανα τῆς θάλασσας.

Ἦταν τόση ἡ χαρὰ μου τότε νὰ τὰ βρίσκω! Τραβοῦσα κι' ἔβγαζα ἕνα μακρὸ σαρκώδη μίσχο μέσα ἀπὸ τὴν ἄμμο. Μάζευα ὅσα ἤθελα, ὅσο ποὺ ζαλιζόμουν ἀπ' τὴ μυρωδιὰ τους.

Τάφερνα στὸ σπῆτι, μπουκέτο δόλοκληρο στὴν ἀγκαλιά μου, καὶ τ'ἀκουμποῦσα ἔξω ἀπ' τὸ σπῆτι γιατί μυρίζανε πολὺ. Ἐκεῖ πιά τὰ ξεχνοῦσα.

Τ' ἄλλο βράδυ, τραδηγμένη πάλι ἀπὸ τὸ δυνατὸ ἄρωμά τους τὰ θυμόμουν στὴν ἄμμο καὶ πῆγαινα νὰ ξαναμαζεύω.

Ξεφώνιζα ἀπὸ χαρὰ κάθε φορά ποὺ ἔδλεπα ἕνα χλωμὸ λευκὸ κεφάλι νὰ ξεπροβάλλῃ ἔξω ἀπὸ τὴν ἄμμο ἀνάμεσα στὰ τόσα πράγματα καὶ σκουπίδια ποὺ ἔφερνε ἡ θάλασσα.

Δὲν ρωτοῦσα ποῦ ἦταν κρυμμένοι οἱ βολβοὶ τους καὶ πὼς φυτρώνανε ἐκεῖ. Τοὺς πίστευα κρυμμένους πολὺ βαθειὰ στὴν ἄμμο νὰ τοὺς τρέφει ἡ θάλασσα ἀπὸ κάτω.

Πίστευα ὅτι μὲ τὰ κύματα ποτιζόνταν οἱ κρυμμένες ρίζες τους. Τὰ ἔπαιρνα λουλούδια, ἀπλὰ λουλούδια ποὺ φυτρώνανε ἐκεῖ, ὅπως ἄλλα φυτρώνανε ἄλλου.

Τότε, τὰ εὑρίσκα καὶ εἶχα κόψει πολλὰ. Σήμερα, ποὺ ξέρω πόσο ἀξίζουν, δὲν εἶναι εὐκολο νὰ ξαναδρῶ...

Τὰ θυμάμαι μόνον, στὰ μακρινὰ ἔκείνα δειλινὰ, στὴ μεγάλη ἔκείνη ἀμμουδιὰ ποὺ τόσο εἶχα ἀγαπήσει, καὶ προσπαθῶ νὰ ξαναφέρω πάλι τὸ ἄρωμά τους στὴ μνήμη μου.

Τὸ ἄρωμά τους τὸ βαθύ, τὸ μεθυστικὸ τὸ ἀνακατεμένο μὲ τὴν ἀρμύρα τῆς θάλασσας...

Μὰ οὔτε κι' αὐτὸ εἶναι εὐκολο πιά νὰ ξαναζωντανέψω...

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Φθινόπωρο! γυνὴ κλαριά,
κιτρινωμένα φύλλα
Στερνὲς ζωὲς τῆς Ἀνοιξης
σκεπαζοῦνε τὴ γῆ.
Τὰ πάρκα εἶναι ἔρημα,
Πουλιῶ, οὔτε φωνή,
Καὶ παγερός ὁ ἀνεμὸς
μας φέρνει ἀνατριχίλα

Στὰ πρῶτα τ' ἀστραπόβροντα
τὰ ἀνθὰ τινάζειαν
Τὰ φτερωτὰ μισέψανε
σὲ χώρες τροπικέες.
Θαμνίσματα τὰ ρόδινα
τὰ δειλινὰ γιγνῆκαν
Καὶ σκοτεινὲς οἱ ἑσπερες
τρισόμορφες αὐγές,

Σὲ βράχους σκοτεινόχρωμους
ἀγοιόπουλα πετοῦν
Στὴν ἀμμουδιὰ ἀνεμόδαρτο
ξεχύνεται τὸ κύμα
Μέσ' στὴν τεφρὴ τὴ θάλασσα
ναυτοπόουλα γυροῦν
Καὶ γοργοσκιζοῦν τὸ ὕψος,
τὸ ἀπέραντό τους μῆμα.

Φθινόπωρο! Μελαγχολὴ
ἡ ὁμορφιὰ τοιγύρω
Μελαγχολὴ σὰ μιὰ καρδιά
χωρὶς ἥλιο κι' ἀνθούς
Σκορπίστηκε ἀπὸ παντοῦ
τῆς Ἀνοιξης τὸ μῦρο...
Μὰ θὰ ξανάβῃ δόλοχαρὴ
μ' ἐλπίδας τοὺς παλιούς.

Ραγισμένη Δύρα

✠

Η ΒΑΛΑΝΙΔΙΑ

Β'.

Ἦταν πρῶτ' καλοκαιριότικο καὶ ὁ κύρ-Δῆμος μόλις εἶχε γυρίσει ἀπ' τὴ βοσκὴ καὶ καθόταν ξεπλωμένος στὴ σκιά τῆς βαλανιδιάς. Ἡ φλογέρα του ἄφινε γλυκοὺς, παραπονοιακοὺς τόνους, ποὺ κυλοῦσαν στὴν κρουσταλλένια καὶ καθάρια ἀτμόσφαιρα σὰν τὰ κυματάκια τῆς θάλασσας στὸ γιολό. Ἀξαφνὰ μέσ' ἀπ' τὰ θυμάτια καὶ τοὺς θάμνους εἶδε νὰ προβάλλουν δυὸ ἀνθρώποι, ποὺ ἐρχόνταν κατ' ἐπάνω του. Παραξενεύτηκε, γιατί σπάνιον ἦταν νὰ ἐρθουν στὴ σκάνη του. Τὸν νόμιζαν ὅλοι γέρο-παλαβὸ καὶ μισάνθρωπο.

—Μωρὲ τί θέλουν τοῦτοι δῶ μὲ τὰ φράγκικα; μουρομούρισε.
Τὰ πικνὰ του φρύδια σούφρωσαν. ἔκαμε ἕνα κίνημα, σὰ γιὰ νὰ στερεώσῃ τὴν κάπα του καλύτερα καὶ σηκώθηκε ὀρθιος, δείχνοντας ὅλο τὸ πελώριό του ἀνάστημα. Στὸ μεταξὺ οἱ δυὸ ἀγνωστοὶ πλησίασαν καὶ χωρὶς νὰ καλημερίσουν τὸ γέρο-βοσκό, ρώτησαν:

—Δὲ μὰς, γέρο, δικό σου εἶναι αὐτὸ τὸ μέρος;

Ὁ κύρ-Δῆμος ἔσφιξε τὴν ἀγκλίτσα του, ἔφτιασε πάλι τὴν κάπα του κι' ἀπάντησε:

—Καὶ βέβαια δικό μου εἶναι!

—Δὲ μὰς δείχνεις τὰ χαρτιά σου;

—Ρέ! Τί χαρτιά μου καὶ κολοκύθια;

Ἐγὼ κάθονμ' ἐδῶ δέκα χρόνια.
Οἱ δυὸ ἔνοιον χαμογέλασαν εἰρωνικά ἐνῶ ὁ κύρ-Δῆμος συνέχισε:

—Δὲ μ' ἔτε τῶρα. Γιατὶ ρωτᾷ ἡ ἀφεντιά σας;

—Γιατὶ δὲν εἶναι δικό σου, γέρο, αὐτὸ τὸ μέρος.

Ἐβγαλαν κατὰ χαρτιά ἀπ' τὴν τσέπη τους καὶ ψιθύρισαν.

—Βέβαια! ἔτσι εἶναι. Ὁ Δῆμος-Τυρᾶς κάθισε ἐδῶ καὶ χρόνια, γιατί τὸ μέρος ἦταν ἐλεύθερο.

—Κι' ἔπειτα γυρίζοντας στὸν ἀμύλητο κύρ-Δῆμο:

—Ἄκου δῶ γέρο, τοῦ εἶπαν. Ἐσὺ ἔστησες τὴ σκάνη σου σ' αὐτὸ τὸ μέρος ὅσο ἦταν ἐλεύθερο. Γι' αὐτὸ δὲν σε πείραζε κανεὶς κι' οὔτε μπορούσε νὰ σε πειράξῃ. Μὰ τώρα ὅλο τοῦτο τὸ κτήμα, ποὺ βλέπεις, ὡς ἐκεῖνη τὴν καστανιά, τὸ ἀγοράσαμε ἐμεῖς ἀπ' τὴν κυβέρνησιν. Ἐδῶ ποὺ κάθεται θὰ γίνῃ καφενεῖο γιὰ τοὺς ξένους. Σὲ δυὸ μέρες λοιπὸν πρέπει νάχῃς φύγει. Δὲν εἶναι καὶ τίποτα σπουδαῖο!.. Πήγαινε λίγο παρακάτω. Θάβρης κι' ἐκεῖ δέντρα νὰ μείνῃς.

Καὶ χωρὶς καλὴ νὰ τὸν χαιρετίσουν ἔστριψαν καὶ χάθηκαν πίσω ἀπ' τὰ ψηλὰ χόρτα...

Ὁ κύρ-Δῆμος ἔμεινε γιὰ λεπτὰ ἀκίνητος, ὕστερα ἔκαμε δυὸ-τρία βήματα πίσω κι' ἀκούμπησε στὴ γέφυρκα βάλανιδιὰ... Πρῶτὴ φορά ἔνοιωσε τέτοια δειλιά, τέτοια ἀδυναμία. Αὐτὸς ποὺ γιὰ στήριγμα δὲν εἶχε παρὰ τὰ γερὰ του πόδια, τώρα δὲν μπορούσε νὰ σταθῇ χωρὶς βοήθεια. Τὰ μάτια του θόλωσαν, ἡ κάπα του γλίστρησε ἀπ' τὸν ὦμο του κι' ἔπεσε στὸ γῶμα. Ἡ ἀγκλίτσα ἔσφυγε ἀπ' τὸ χέρι του κι' ἔπεσε κι' ἐκεῖνη μπροστὰ στὰ πόδια του. Σκέπασε τὸ δασὺ του πρόσωπο μὲ τὶς φαρδιές παλάμες ὅπου πρόβαλαν οἱ φλέβες σὰν ἀνάγλυφα φειδιά μέσα ἀπ' τὸ δέρμα.

Ὁ κύρ-Δῆμος ἔκλαιγε... Ἐκλαιγε σὰ μωρὸ παιδί... Τὸ σπῆθος του ἀνεβοκατέβαινε. Τὸ σῶμα του, σὰ μὲ θάψμα, ξάρωσε, μίκρυνε. Τὰ πόδια του ἔτρεμαν πιά. Ὅλος ὁ πόνος, ποὺ κρυβόταν στὴν ψυχὴ του, σὰ σὲ σβυσμένο ὑφαίστειο, τόσα χρόνια, πῆδησε, καὶ ἔσπασε σὰ τὴ λαύρα, πλημμύρισε ὅλη του τὴν καρδιά καὶ γέμισε τὰ μάτια του δάκρυα. Πονοῦσε ὅπως ὅταν ἔμαθε τὸ σκοτωμὸ τοῦ γιοῦ του, ἴσως καὶ περισσότερο.

Κι' ἀλήθεια, μεγάλος εἶναι ὁ πόνος ὅταν χάνει κανεὶς ἕνα δικό του, διπλὸς ὅταν χάνει καὶ τὶς ἀγαπημένες του.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἔστριψε παράφορα, ἀγκάλιασε τὸ χοντρὸ κορμὸ τῆς βαλανιδιάς κι' ἄρχισε νὰ τὴ φιλεῖ μὲ τὴν χεῖρα καὶ τὴν φιλὴ μὲ τὴν χεῖρα καὶ τὶς σχιμὲς ἐδῶ κι' ἐκεῖ, τρέμοντας.

Καὶ τὸ δέντρο, σὰ νὰ αἰσθανόταν κι' αὐτὸ τὴ λῦπη, τὴν τραγικὴ τοῦ ζωντανοῦ του φίλου, κούνησε τὰ σκοῦρα κλαριά του, ἔδωκε τὰ φοβισμένα πουλιά κι' ἔφτανε μὲ λίγα φύλλα τὸ γέρο ποὺ ἔκλαιγε στὴ ρίζα του.

Ἡσυχία κυριαρχοῦσε. Δὲν ἀκούονταν παρὰ τὸ τσιτσίρισμα ἀπ' τὰ τζιτζίκια, τὰ κλάματα τοῦ γέρο-τοσπᾶνη καὶ τοῦ καὶ ποὺ κανένα βέλασμα. Ἀξαφνὰ ὁ κύρ-Δῆμος σηκώθηκε, ὅπως ἦταν, σὲ κακὴ κατάστασι. Τράβηξε μερικὰ βήματα παρακάτω, ὕψωσε τὸ κεφάλι του, κοίταξε τὴ βαλανιδιά

καὶ ψιθύρισε χαμογελώντας:

—Κοίταξε!.. Κοιτάμ' ἐμεῖς ἑ-

γινε!.. Τὰ μάτια του καθρέφτιζαν τὸν ἄλλο κόσμο. Προχώρησε μ' ἀργὰ βήματα κι' ἔπεσε στὴ γέφυρκα ρίζα...

Τὴν ἄλλη μέρα, περνώντας ἕνα τοσπανόπουλο, τὸν βρῆκε νεκρό.

—Πάει κι' ὁ γέρο-παλαβὸς, ψιθύρισε. Θεὸς σχωρὲς τὸν, τὸν κακομοῖρη. **Λευκάτας**

✠

Χ Α Ρ Α

Τί κι' ἂν χλωμὸ φθινόπωρο τὰ δέντρα [ἐρημώνει,

Κι' ἀνατριχίλα παγερὴ βορᾶς τρελλὸς [σκορπάει;

Τί κε' ἂν βαρεῖα τὰ σύννεφα τὸν ἥλιο [ἀφανίζουν

Κι' ἀρχίνησε τὸν ἄγριο χορὸ ἡ καται- [γίδα;

Ρόδινη ἐντὸς μου ἀνοιξὴ γλυκὰ χαμο- [γελάει.

Τῆς νεότητος μου ν' ὀλόχλωρο δέντρο [τώρα φουντώνει,

Ὁλόδροσα τὰ λουλούδια τῆς σκέψης [μου ἀνθίζουν

Καὶ ψάλλει μου τ' ἀξένοιαστον χαρὰς [τραγουδιὶ ἡ ἐλπίδα.

✠

Μικρομέγαλη

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΜΑΣ

Πάει κι' αὐτὸς ὁ τόμος. Πέρασε κι' αὐτὴ ἡ χρονιά. Πότε ἦταν ποὺ στὸ χαρτοφύλακά μου εἶχα 2-3 φυλλάδια; Καὶ τώρα δὲ μπορεῖ νὰ τὰ χωρῇ τὸ σα ποὺ μαζεύτηκαν! Σὰν τὸν νεράκι κυλάει ὁ χρόνος καὶ δὲν τὸν καταλαβαίνουμε... Κι' ὅμως τὰ σημάδια ποὺ ἀφίνει ἐπάνω μας φαίνονται ἀρκετὰ καλὰ. Θυμάμαι τὴ Μπεμπέκα μας (τὴν ἀνιούλα μου) ποὺ πέρσυ μόλις μπουσούλιζε, βγάδοντας τὶς τρυφερές ἐκείνες φωνούλες, α α α! Τώρα τρέχει ὅλη μέρα τραντάζοντας τὸ σπῆτι μὲ τοὺς βρόντους καὶ τὰ... αὐτοσχέδια τραγουδιὰ της!

Ἀμ' ἡ Ἐλένη ποὺ χάλαγε τὸν κόσμον στὸ σχολεῖο ἀπὸ τὸν νόστον—τί σοῦ λέει;—νᾶναι σήμερὰ μιὰ σοβαρὴ σοβαρὴ δασκαλοῦλα καί... νὰ φρεῖται μὲ τὴν ἀνησυχία ποὺ κάνουν οἱ μαθητὲς της! Ἀσε τὴν «τρελλοπουλακίδα» τὴν ἀδερφή της (ἐστὶ τὴν εἶχαμε βγάλει) ποὺ μοῦγινε... σεβαστὴ κυρία!

Μήπως ἡ μαμά τῆς Δέλας ποὺ πέρσυ τὴ ζηλεύανε κοριτσάκια δεκαοχτὸ χρονῶν γιὰ τὴν ὁμορφιά της καὶ τὴ χάρι της, φέτος δὲ κατάντησε ἀπ' τὰ βάσινα νὰ φαίνεται πενήντα χρονῶν; Ἡ ὁ παπούλης τῆς Μαρίας, ποὺ μᾶς συνόδευε ὡς τὰ τώρα σ' ὅλες μας τὶς μικροεκδρομὲς νὰ πέσῃ κατάκοιτος στὸ κρεβάτι! Πόσες ἀλλαγὲς μέσα σ' ἕνα χρόνο. Πόσες χαρὲς σέρνει μαζί αὐτὸς ὁ ἀθάνατος γέρος, ἀλλὰ καὶ πόσα δράματα!

Μὰ καὶ στὸν ἑαυτὸ μας ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ θὰ δοῦμε, πόσο μᾶς ἄλλαξε. Τὰ χρόνια μας αὐξήσανε κατὰ ἕνα ἀριθμὸ (κι' ἀλίμονο κάθε χρόνο ἀβγατίζουν), τὸ μυαλό μας φωτίστηκε ἀπὸ περισσότερα ἀνοικτὰ παραθυράκια, οἱ ἀπαιτήσεις, οἱ ἐννοίες μας ἔγιναν μεγαλύτερες, τὰ φορεῖμά μας θέλουν μάκριμα κι' ἄλλα πολλά.

Ἔτσι κι' ἡ Διάπλασή μας ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον μᾶς παρουσιάζει κάποια

διαφορά. Πέρυσι έγραφαν οι τάδε κι' οι τάδε, φέτος παρουσιάστηκαν κι' άλλοι. Πολλοί για διάφορους λόγους δεν ξανάγραψαν. Άλλοι τους διαδέχτηκαν.

Μόνο ο σκοπός δεν αλλάζει, οι προσπάθειες μένουν οι ίδιες. Γιατί, μήπως μπορούν να γίνουν μεγαλύτερες; Πάντα ψάχνει τί όμορφο, τί ωφέλιμο, τί πρωτότυπο θα βρή για να μάς το δώση με μητρική άφιλοκέρδεια. Όλη της ή φροντίδα είμαστε μες οι νέοι, οι διψασμένοι για μάθηση, που μ' άνυπονησία περιμένουμε κάθε εβδομάδα το φυλλάδιό της. Το ίδιο κάθε χρόνο φροντίζει για μάς, με τον ίδιο ζήλο αρχίζει και τελειώνει τους τόμους της.

Νά, τελειώσε τώρα κι' αυτός, ήθελε ή σειρά του να τιμήση τη βιβλιοθήκη μας. Με πόση έμπιστοσύνη περιμένουμε ν' αρχίση ο νέος μας τόμος ώραιος κι' έλκετός σαν τον περασμένο! Με τί άνυπόμονη χαρά θα δεχτούμε το πρώτο του φυλλάδιο που σαν κάθε χρόνο τέτοιο καιρό, — άφου ξεκοκκαλιστή—θα κάμη πρώτο την είσοδό του στο φιλόδοργο χαρτοφυλάκιό μας.

Έλπίζουσα Έλλάς

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΕΙΣ

Σου είπα :

— Βλέπεις εκείνη τη γατούλα την κόκκινη κι' άσπρη, τί όμορφη που είναι; Δεν μοιάζει σαν ζωγραφιά εκεί στού κήπου την άκρη;

Και μου είπες με παράπονο :

— Ναί, μοιάζει, μα γιατί είναι τόσο κακιά; Πήγα να την χαϊδέψω κι' αυτή με τσαγκρούνησε, με δάγκασε!

Γύρισα και σε είδα· στά παιδικά σου μάτια έλαμπε ένα δάκρυ. Τό ξέρω, δεν ήταν από τον πόνο άφου είχε περάσει πιά, ήταν για τό κακό που είδες πίσω από την όμορφιά.

Όμως δεν πρέπει να κλαίς. Νά θυμάσαι! Κι' όταν βλέπεις άργότερα ανθρώπους με όμορφο παρουσιαστικό, που να κάνουν καλή εντύπωση, μην δώσης την καρδιά σου όπως έδωσες τα χεράκια σου στη γάτα· μπορεί να είναι κακοί και να κρύβουν μια ψεύτικη καρδιά...

Μύρον της Άνδρου

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Είναι νύχτα καλοκαιρινή, τό φεγγάρι βγαίνει σιγανά πίσω απ' τό βουνό κι' άπλώνει τό φώς του. Γύρω τά παιχνιδιάρικα άστρα άναβοσβύνουν.

Ξαπλωμένη στο κρεβάτι μου άπολαμβάνω την ώραία βραδιά. Στο στό-

μα μου έχω μια καραμέλα και με τό χέριο μου παίζω τό χαρτάκι της.

Ξαφνικά μπαίνει ή νταντά. Θέλησα να της κάνω μια φάρσα. Τύλιξα στο χαρτάκι της καραμέλας που βαστούσα, ένα βαμπάκι και της τόδωσα, λέγοντάς της πως είναι καραμέλα.

Εκείνη τό πήρε, και μ' ευχαρίστησε λέγοντάς μου πως θα τό δώση στο παιδάκι της.

Μόλις έφυγε, αίσθάνθηκα την καρδιά μου να σφίγγεται και την ψυχή μου να βαβαίνει. Μία φωνή μέσα μου έλεγε: «Κακιά, για να ευχαριστηθής συ θα λυπήσης τό μικρό παιδάκι που θα πάρη την καραμέλα με χαρά κι' όταν την άνοίξη, όλη ή χαρά θα γίνη λύπη.

Γυρίζω και βλέπω τό φε, γάρι. Δεν έλαμπε σαν και πριν· τάστρα έπαψαν κι' αυτά τά παιχνίδια τους. Και μου φαινόταν σαν κι' αυτά να με κατηγορούσαν με τά ίδια λόγια.

Δεν βάσταξα πιά! Σηκώθηκα, πήρα τό κουτί με τις καραμέλες, φώναξα τη νταντά και της τό χάρισα.

Όταν γύρισα στο κρεβάτι μου, ήμουν χαρούμενη κι' ίκανοποιημένη.

Θεοδώρα

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Συντρόφοι του χειμώνα, μαύρα σύν-

[νεφα,

Έτσι ως σās βλέπω πένθιμα, θλιμ-

[μένα,

Νοιώθω να φεύγη κάτι από τό έλπί-

[μου,

Νοιώθω τό όνειρά μου σωριασμένα.

Έτσι έλαφρά, βουβά, μουντά ως έρ-

[χεστε

Κι' άπλώνετε τά πέπλα σας τά μαύρα

Πως μοιάζετε του θάνατου τ' όλόμυ-

[ρου

Που έρχεται σιωπηλά, ριγά, σά σάυρα.

Συντρόφοι του χειμώνα, μαύρα σύν-

[νεφα,

Φύγετε μακριά απ' τόν αιθέρα,

Πάρτε μαζί σας κάθε κρύφια λύπη

[μου

Νά λάμψη, άφίστε, μια καινούργια

[μέρα.

Μ' αυτά περνούν, άδιάφορα, έλαφρό-

[φτερα,

— Συντρόφοι του λευκόμαλλου χειμώ-

[να—

Σκεπάζουν τά ουράνια τά όλογάλαζα

Και ξαναφεύγουν πάλ' ως ήρθαν μόνα.

Πριγκιπέσσα

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΓΗ

Δέν έχει σωθει ακόμα ο πλοῦτος σου, υπομονετικά και σκεπτική, μάννα Γη! Κουράζεσαι αδιάκοπα για να χορτάσης τα στόματα των παιδιών σου, μα τό ψωμί σου είναι φτωχό... Τά δώρα της χαράς που συ μάς προσφέρεις, δεν είναι ποτέ τέλεια· τά παιχνίδια που συ δημιουργείς για τά παιδιά σου είναι αλλοίμονο, προσωρινά!...

Συ, δε μπορείς όλες τις άπατηλές έλπίδες μας να πραγματοποιήσης, μπορείς όμως να μάς εγκαταλείψης.

Τό χαμόγελό σου, σκεπασμένο με τό πέπλο του πόνου, είναι τόσο γλυκό στά μάτια μας!

Η άδολη αγάπη σου που δεν γνωρίζει τέλος, πόσο είναι γλυκειά στην καρδιά μας. Μέσ' στην άπεραντη άγκαλιά σου μάς έχεις όλους θρέψει, άλλ' όχι για πάντα· γι' αυτό διαρκώς τά μάτια σου άγρυπνούν.

Από αιώνες τώρα εργάζεσαι, με χίλια τραγούδια, άλλ' ο ούρανό σου δεν είναι άλλο από μια λυπημένη άπάτη...

Πάνω στα κομποτεχνήματά σου ύπάρχει ένας κέπλος από δάκρυα!

Θά χύσω τά τραγούδια μου στη θλιμμένη σου καρδιά και θα σμίξω την αγάπη μου με τη δική σου!

Θά σε λατρέψω με μόχθο· είδα την τρυφερή σου όψη κι' αγάπησα τό σκοτεινό χώμα σου, ω μάννα Γη!

Δανάη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμά: — Δεν πιστεύω, Λίνα, να πιάσης τό γλυκό που θα σου δώσω μ' αυτά τά βρώμικα χεράκια.

Λίνα: — Μά, μαμιακούλα μου, δεν έχω άλλα!

Έλληνικό Άκρογιάλι

Σ' ένα σχολείο της Στερεάς:

Ο δάσκαλος: — Μονοσύλλαβοι λέξεις λέγονται εκείνες που έχουν μια συλλαβή. Για πές μου έσύ, Μήτρο, δυο-τρείς.

Ο Μήτρος: — Π'δί, π'λί, γ'ρούν', μ'λαρ'!

Πυγμαχός

Στό φωτογραφείο:

— Ά, έτσι μοιάβω! Πολύ καλή ή πόζα σας. Μην κουνιθήτε τώρα.

— Σταθήτε μια στιγμή, να ιδώ κι' εγώ άν μ' άρέση.

Κι' ο Τοτός σηκώνεται και πάει στη φωτογραφική μηχανή για να ιδή την πόζα του.

Μέγας Ναπολέον

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 όδός Εὐριπίδου
τὴν 6 Δεκεμβρίου 1933

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματολόγιο: ζυγίζετε τα! — Δέν άπαντῶ σε άπορίες που τις λύνει ο 'Οδηγός των Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

Σας ύπενωμιζω ότι ως τό τέλος 'Ιανουαρίου πρέπει νάναενώσετε, όσοι θέλετε, τό περσινό σας ψευδώνυμο. Κατόπι δέν σας έγγυωμαι ότι θα τό βρήτε έλευθερο. Έπίσης ως τό τέλος 'Ιανουαρίου έχετε καιρό να μου στείλετε τη Σημείωση για τό Εῴσμα σας τοῦ 1933.

Οι νέοι συνδρομηταί που παίρνουν τὸν «'Οδηγό», ἄς έχουν ὅπ' ὅφι ότι μερικοί ὅροι έχουν αλλάξει. Οι ὅροι π: χ: της συνδρομῆς είναι τώρα ὅπως τούς βλέπουν στην προμετωπίδα κάθε φυλλαδίου. Έπειτα, έχουν καταργηθῆ τα Δημοφεισματα. Κι' οι ὅροι συμμετοχῆς στη Σελίδα Συνεργασίας Συνδρομητῶν είναι ὅπως τούς είδαν στις Άπορρίψεις τοῦ προηγούμενου φυλλαδίου.

Αιχουδίτσα, και τό γράμμα σου της 29 Σεπτ. έλαβα μ' όλα τά εὐώκλειστα, και τό άλλο της 13 Νοεμβρίου. Τό τετράδιο Μ. Μυστικῶν με τις άπαντήσεις της «έφευρέσεως» σου μου ἄρεσε, ἄν και τό βρήκα κάπως παραφορτωμένο. Άν είχε λιγώτερα, θάταν ακόμα ὥραιότερο. Δίνεις τό καλύτερο μάθημα σ' αυτές που νομίζουν πως είναι μεγάλες και σε γελουν που διαβάσεις Διάπλασι, όταν λές στο σχολείο πράγματα που δέν τά ξέρουν εκείνες κι' ακούς από την καθηγήτρια «μπράβο» κι' εκείνες σε ρωτούν «που τό ξέρεις αυτό;» και συ τούς άπαντῶς «Η Διάπλασι!»

Δέν πεύραζει, Μύρον της Άνδρου, θά τό σημειώσω εῴω. Έχεις δικιο, τά τετράδια Μ. Μυστικῶν πρέπει να στέλνονται σε μεγάλο φάκελλο, που να τά χωρή άτσάκιστα, αλλιῶς είναι άσχημα. Επίσης βρισκω κι' εῴω άκαταλόγητο που μερικοί χρωματίζουν τά κομήματα τοῦ τετραδίου, τάρχηκα τῶν άπαντήσεών τους κτλ. Άλήθεια, μέσα στο γράμμα σου βρήκα κι' ένα άλλο που απευθύνεται σε κάποια φίλη σου χωρίς ὄνομα. Τό εὐώκλειστο ἄραγε κατά λάθος;

Χαίρω, Πάνο Δοξάρι, που πέρασε ή τεμπελιά και που τώρα ὄν μπῆς «με τά δλα σου» στην κίνηση. Σου έστειλα 14 τετράδια. Άπορώ ὅμως πως τόσο ταχτικά παιδιά σαν τη Χωρίς Φτερά, τη Βουσοῦλα και τό Αυσόχαρτο σου καθυστερούν τετράδια. Μή δέν έλαβαν τά δικά σου; μή δέν είχες σημειώσει την διευθύνσή σου;

Τσακινούλα, αυτό τό ψευδώνυμο σου ενέκρινα. Ευχαριστῶ για τά καλά λόγια που συνοδεύουν την άπάντησή σου και χαίρω που από φέτος μπαίνεις και στην κίνηση. Όδηγό σου έστειλα. Γράψε μου συχνά.

Μά βέβαια, Χρυσάλλης, άφου ή συνδρομή σου είναι πληρωμένη ως τό Μάρτιο, θα την άναενώσης τότε που θα λήξη. Για τούς Διαγωνισμούς αὐτούς τί να σου πῶ; μήπως τούς κάνω εῴω; Ζητεί κάποιος άγραφες κάρτες ήθοποιῶν. Ποιόν θα βραβεύση; την ὥραιότερη καλλιτεχνικῶς, ή εκείνη που παριστάνει τὸν μεγαλύτερο, τὸν δημοφιλέστερο ήθοποιό; Μυστήρια!

Βεβαιότατα θα παράκουσαν, Μυρτίλλη, ή θάταν κανέναν άνθρωπο, κανένα παιδί που σπρίγγιλαζε, και ίσως κάποιος που είχε συμφέρον. Γιατί «υπερφυσικές φωνές» δέν υπάρχουν, ὅπως δέν υπάρχει και τίποτα υπερφυσικό. Τό γράμμα που λές δέν θυμομαι, άλλ' άφου δέν δημοσιεύθηκαν ούτε οι άγγελίες, δέν θα τό έλαβα.

Και συ, Γαλιάνδρα, είχες να μου γράφης πολὺν καιρό, αλλά τώρα ελπίζω να είσαι τακτικώτερη. Εῴχομαι να περάση γρήγορα ή κακή αὐτή επιδημία. Πῆς της Άτλαντίδος πόσο χάρηκα που έγινε καλά. Πολύ λυπηθήκα, Άκίς Έλπίδος, που πέρασες μια τόσο βαρεία αρρώστια. Άς έχη ὄξα ο Θεός που σ' έκαμε καλά. Τό γράμμα σου δυσάναγκαστο βέβαια, άλλ' άφου τό έγραψες στο κρεβάτι, δέν πειράζει. Περιμένω γρήγορα τό άλλο που θα μου τό γράφης σπικωμένη.

Καλά κάνεις, Κουκουτοάκι, που πηγαινεις όπου μπορείς, σ' εκθέσεις, διαλέξεις, συναυλίες κτλ. Είναι ὡφέλεια κι' άπόλαυση. Η εῴχερηση αὐτή εῴν εὐκολη κι' ελπίζω να μη βασανίστηκες πολὺ. Άλλωστε θε είδες πως ἄξιζε τὸν κόπο και τὸν πόνο.

Τάσο Δούζη, οι Stances μεταφράζονται «Στροφές», τό δὲ Madrigal μεταφρασταιται απλῶς «Μαδριγάλι», ὅπως και «Σονέττο», «Τριολέττο» κτλ. Άργότερα βέβαια ή «Παυλίνα» θα εκδοθῇ και σε βιβλίο. Για την ὥρα, ο μόνος τρόπος να τη διαβάση κανείς ὁλόκληρη είναι αὐτός που λές, άλλά... διαπανηρός.

Τό 51ο φυλλάδιο, κάτω απ' τη φωτογραφία τοῦ 'Ηλίας Κρίστη, να διορθώσετε, παρακαλῶ, τό ψευδώνυμό του. Δέν είναι «Πόνος Δάκρυ» ὅπως τήγραφα κατά λάθος, άλλά Δάκρυ Ψυχῆς.

Και στα «Δουλοῦδια» τοῦ κ. Ξενοπούλου, στο ίδιο φυλλάδιο, έγινε ένα λάθος: τό ἀνῆλκι τοῦ ἀικληπιῶ, από άσπρο μεταξωτό βελούδο, είναι φοδραρισμένο με μαβί ἀτλάζι, και ὄχι ἀτσάλι.

Σε συλλυπούμαι απ' την καρδιά μου, Άνοιχτόκαρδη, για τό θάνατο της λατρευτῆς σου μητέρας. Μεγάλο βέβαια τό δυστύχημα, άλλά δέν πρέπει να λυπάσαι τόσο πολὺ, άφου μάλιστα ή καίρινη εκείνη υπέφερε τόσο πολὺ, που ο θάνατος ήταν γι' αὐτήν σωτηρία. Και να, που βρίσκεις τώρα παρηγορία κι' άνακούφιση σε μένα, τη δεύτερη, την πνευματική σου μητέρα...

Γαργανούα, ο κ. Χατζόπουλος, που διαβάσατε ποιήματά του στα Νεοελληνικά σας, ήταν ένας από τούς καλούς ποιητάς και διηγηματογράφους, κι' έχει κάμει πολλές μεταφράσεις—τοῦ «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε π: χ: που έχουν μεγάλη αξία. «Στοιχηματίζω» είναι τό συνηθέστερο, ἄν και μερικοί λένε και «Στοιχηματῶ».

Ήταν. Αίλ, εῴατίας της γραμματοπλημμύρας. Και να ἴδῃς που τό γράμμα σου έκαινο το εῴω φυλλάδι δυο έβδομάδες με την ελπίδα να βρω τόπο, άλλά που! ἐπιτέλους άνγκάστηκε να τό άναφέρω απλῶς, για να μου ξαναγράψης. Ευχαριστῶ πολὺ για τά καλά λόγια και χαίρω που περνᾷς τόσο εὐχάριστα και τὸν εῴπετερό χρόνο, ἄν και μακριά από τό αγαπημένο σου σχολείο.

Μελαγχολική Όνειροπῶλε, σ' εῴχαριστῶ πολὺ και για τό εῴσπῶμα και για τό πρώτο σου γράμμα. Τό έθωσα και στὸν κ. Φαίδωνα, που χάρηκα μ' αὐτά που γράφεις για τό μάθημα έκαινο τῶν Νεοελληνικῶν.

Κρητικοπούλα, Δοξασμένο Τριπολιτοστάκι, Μιμόζα, Κούλα και Πόπη Βενούκα, Χωρίς Φτερά, Χρυσάφεια, Δύσις, Δροσοσταλῆς, Τρελλή Ζαννέτ,

που σπρίγγιλαζε, και ίσως κάποιος που είχε συμφέρον. Γιατί «υπερφυσικές φωνές» δέν υπάρχουν, ὅπως δέν υπάρχει και τίποτα υπερφυσικό. Τό γράμμα που λές δέν θυμομαι, άλλ' άφου δέν δημοσιεύθηκαν ούτε οι άγγελίες, δέν θα τό έλαβα.

Και συ, Γαλιάνδρα, είχες να μου γράφης πολὺν καιρό, αλλά τώρα ελπίζω να είσαι τακτικώτερη. Εῴχομαι να περάση γρήγορα ή κακή αὐτή επιδημία. Πῆς της Άτλαντίδος πόσο χάρηκα που έγινε καλά. Πολύ λυπηθήκα, Άκίς Έλπίδος, που πέρασες μια τόσο βαρεία αρρώστια. Άς έχη ὄξα ο Θεός που σ' έκαμε καλά. Τό γράμμα σου δυσάναγκαστο βέβαια, άλλ' άφου τό έγραψες στο κρεβάτι, δέν πειράζει. Περιμένω γρήγορα τό άλλο που θα μου τό γράφης σπικωμένη.

Καλά κάνεις, Κουκουτοάκι, που πηγαινεις όπου μπορείς, σ' εκθέσεις, διαλέξεις, συναυλίες κτλ. Είναι ὡφέλεια κι' άπόλαυση. Η εῴχερηση αὐτή εῴν εὐκολη κι' ελπίζω να μη βασανίστηκες πολὺ. Άλλωστε θε είδες πως ἄξιζε τὸν κόπο και τὸν πόνο.

Τάσο Δούζη, οι Stances μεταφράζονται «Στροφές», τό δὲ Madrigal μεταφρασταιται απλῶς «Μαδριγάλι», ὅπως και «Σονέττο», «Τριολέττο» κτλ. Άργότερα βέβαια ή «Παυλίνα» θα εκδοθῇ και σε βιβλίο. Για την ὥρα, ο μόνος τρόπος να τη διαβάση κανείς ὁλόκληρη είναι αὐτός που λές, άλλά... διαπανηρός.

Τό 51ο φυλλάδιο, κάτω απ' τη φωτογραφία τοῦ 'Ηλίας Κρίστη, να διορθώσετε, παρακαλῶ, τό ψευδώνυμό του. Δέν είναι «Πόνος Δάκρυ» ὅπως τήγραφα κατά λάθος, άλλά Δάκρυ Ψυχῆς.

Και στα «Δουλοῦδια» τοῦ κ. Ξενοπούλου, στο ίδιο φυλλάδιο, έγινε ένα λάθος: τό ἀνῆλκι τοῦ ἀικληπιῶ, από άσπρο μεταξωτό βελούδο, είναι φοδραρισμένο με μαβί ἀτλάζι, και ὄχι ἀτσάλι.

Σε συλλυπούμαι απ' την καρδιά μου, Άνοιχτόκαρδη, για τό θάνατο της λατρευτῆς σου μητέρας. Μεγάλο βέβαια τό δυστύχημα, άλλά δέν πρέπει να λυπάσαι τόσο πολὺ, άφου μάλιστα ή καίρινη εκείνη υπέφερε τόσο πολὺ, που ο θάνατος ήταν γι' αὐτήν σωτηρία. Και να, που βρίσκεις τώρα παρηγορία κι' άνακούφιση σε μένα, τη δεύτερη, την πνευματική σου μητέρα...

Γαργανούα, ο κ. Χατζόπουλος, που διαβάσατε ποιήματά του στα Νεοελληνικά σας, ήταν ένας από τούς καλούς ποιητάς και διηγηματογράφους, κι' έχει κάμει πολλές μεταφράσεις—τοῦ «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε π: χ: που έχουν μεγάλη αξία. «Στοιχηματίζω» είναι τό συνηθέστερο, ἄν και μερικοί λένε και «Στοιχηματῶ».

Ήταν. Αίλ, εῴατίας της γραμματοπλημμύρας. Και να ἴδῃς που τό γράμμα σου έκαινο το εῴω φυλλάδι δυο έβδομάδες με την ελπίδα να βρω τόπο, άλλά που! ἐπιτέλους άνγκάστηκε να τό άναφέρω απλῶς, για να μου ξαναγράψης. Ευχαριστῶ πολὺ για τά καλά λόγια και χαίρω που περνᾷς τόσο εὐχάριστα και τὸν εῴπετερό χρόνο, ἄν και μακριά από τό αγαπημένο σου σχολείο.

Μελαγχολική Όνειροπῶλε, σ' εῴχαριστῶ πολὺ και για τό εῴσπῶμα και για τό πρώτο σου γράμμα. Τό έθωσα και στὸν κ. Φαίδωνα, που χάρηκα μ' αὐτά που γράφεις για τό μάθημα έκαινο τῶν Νεοελληνικῶν.

Κρητικοπούλα, Δοξασμένο Τριπολιτοστάκι, Μιμόζα, Κούλα και Πόπη Βενούκα, Χωρίς Φτερά, Χρυσάφεια, Δύσις, Δροσοσταλῆς, Τρελλή Ζαννέτ,

Μακεδονικόν Έντελβάις, Μέντιουμ και Όνειρομένη Πατρίδα — καλά μου παιδιά, και τά δικά σας ὄρατα γραμματα διάβασα με μεγάλη ευχαρίστηση εῴτελεσα τις παραγγελίες σας και σās ευχαριστῶ· άλλά δέν έχω τόπο για να σας άπαντήσω εκτενέστερα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν εγκρίνεται, ούτε άναενώνεται, ἄν δέν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, δρ. 10.— Τα εγκρινόμενα ή άναενούμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1934. Όσα συνοδεύονται από Α, άνήκουν σε άγρία και δσα από Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Άσος τοῦ Άέρος, ά. (ΠΚ). Αῖώνιος Θρύλος, ά. (ΝΒ). Ποσειδών, ά. (ΙΑ). Ιπτάμενος Άετός, ά. (α²—β²). Φίλημα Σκιάς, κ. (—, —...), Πονεμένη Καρδιά, κ. (ΕΡ). Ξανθομαλούσα, κ. (ΚΣ). Ριν-Τιν-Τιν, κ. (ΧΧ). Γκόλφ, κ. (ΚΚ). Κόρη της Φόρας, ά. (ΤΓ). Πανταχού Παρών, ά. (ΓΙ). Άρχιζιζάνιον, κ. (βρέστεμε).

Άναενώσεις Ψευδωνύμων: Σεπεσμένος Λόρδος, ά. Ιδιότροπος, ά. Λάουρα Λαπλάντ, κ. Άνθισμένη Άμυγαλιά, κ. Αριάδνη, κ. Δέλια, κ. Γιόλα, κ. Όνειροπλέχτρα, κ. Κρητικός Άέρας, κ. Παρηγοριά, κ. Δροσοστάλακτη, κ. Βασίλισσα της Νυκτός, κ. Πνεῦμα Άντιλογίας, κ. Χανιωτοπούλα, κ. Πάνο Δοξάρι, κ. Άλκυονίς, κ. Κρητικοπούλα, κ. Φρανσίνια, κ. Ταξιδιώτης, ά. Λεβάντα, κ. Γλυκειά Παρηγοριά, κ. Μελαγχολική Όνειροπόλος κ. Κρυφό Σχολείο, ά. Ρέμβη, κ. Ναυτόπουλο, ά. Πασχαλιά, κ. Δανάη, κ. Κέρχης Καρλόβας, ά. Αφρικάνια, κ. Μόνα Βάννα, κ. Νινέτα, κ. Θαλασσοπούλι, κ. Μεγάλη Έλλάς, κ. Μακεδονικόν Έντελβάις, κ. Παλιά Άθήνα κ. Ικάδιρπς, κ. Κύνειον Άσμία, κ. Μπετόβεν, ά. Χρυσάφεια Δύσις, κ. Μιμόζα, κ. Δοξασμένο Τριπολιτοστάκι, ά. Λαμπαδιάς, ά. Ηβη, κ. Κουκουναριά, κ. Λαέρτης, κ. Χρυσόνειρο, κ. Κλαίλια, κ. Πορθμός τοῦ Εὐρίπου, ά. Λευκή Καμέλια, κ. Ρομαλέος Πισιρίκος, ά. Θούριος τοῦ Ρήγα, ά. Γουσταῖος Φραϊλχ, κ. Βίλλυ Φρίτς, κ. Άγραφιῶτικη Φτέρη, κ. Σιφωνιτάκι, ά. Ξενοδίκη, κ. Νάτ Πίγκερτων, ά. Κρινόλευκη, κ. Γαλανομάτα κ. Όριέτα, ά.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: Παλαιάν Έλληνίδα (κι' εῴω χαίρω πολὺ που θα σ' έχω τώρα κοντά μου· σου έστειλα 1 τετράδιο μόνο, γιατί ή Άγγελία ήταν 18 λέξεις κι' ὄχι 10·) Λεβάνταν (ευχαριστῶ πολὺ για την άναένωση· πολλά περιμένω τώρα που είσαστε τόσο πολλῆς σ' αὐτή την τάξη·) Ζάν Μυράτ (ευχαριστῶ πολὺ, περιμένω· πως σας φάνηκαν λοιπόν τά νέα μου;) Άγριοβιολέτταν (έλαβα, ευχαριστῶ) Πιτσιρίκιον (μετά χαράς αὐτό, θα είδες, σου ενέκρινα·) Κρυφό Σχολείο (τό άναένωσα· έλαβα και τη φωτογραφία·) Πασχαλιάν (έλαβα, ευχαριστῶ πολὺ· τό ξέρω πως δέν με ξεχνᾷς, άλλά μην άμελείς να μου γράφης κάπου-κάπου·) Ναυτάκι και Ζιζάνιο (ευχαριστῶ και περιμένω· αντίτιμο για τὸ σόχαρτο δέν έλαβα·) Ξενομένο Θαλασσοπούλι (χαρτί και τετράδια έστειλα· δικαίωμα ψευδωνύμου έχουν μόνο οι συνδρομηταί και τ' άδέλφια των·) Ταξιδιώτην (σου έγραψα γι' αὐτό τό ζήτημα· ή άγγελία που είχες στο γράμμα σου της 23 Νοεμβρ. χάρηκες στο τυπογραφείο και σε παρακαλῶ να μου την ξαναστείλῃς·) Προσκοπίναν (ευχαριστῶ πολὺ για την άναένωση και τά καλά λόγια·) Γλυκειάν Πα-

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ» ΤΟΥ 1933

Θαυμάσιος τόμος από 620 σελίδες.— 400 εῴκόνες.— «Η περιουσία της Μπέττυ». — «Ο Μάγος τῶν Φιδιών». — «Ο Εῴρηνικός». — «Ο Μουστάκας». — «Ο Λιχουδάκης». — Διηγήματα, Ποιήματα, Άθηναϊκά Έπιστολαί κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ο τόμος ραμμένος, και δρ. 110 άρραφος. Ταχυδρομικά: διά τό Έσωτερικόν ο ραμμένος δρ. 15, ο άρραφος δρ. 5. Διά τό Έξωτερικόν δρ.

ρηγοριαν (εὐχαριστῶ πολὺ γὰρ ὅλα· ἔ, θὰ περάσῃ κι' ἡ «κακοτυχία», μὴ βιάζεσθαι·) Πορθμόν τοῦ Εὐρύπου (τὸ λάθος διορθώθηκε· τετραδία ἔστειλα·) Δυναριαν (εἰσαι δικαιολογημένη, εὐχαριστῶ πολὺ, ἔστειλα·) Ἐλίξαν Λάντι (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἐξέταξα·) μὴν ἀργήσης πάλι νὰ μοῦ γράψῃς·) Φίλεγγον Χελιδόνα (θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδωνύμου σου· πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα· ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) Ρεζεντάν (περιμένω·) Παλὴν Ἀθήνα (εἶχε γίνει πιά· καὶ νομίζω ἀρκετὰ καλὴ·) Ἐνδοξον Ἐλλάδα (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) Γ.Κ. Παπαμαρογιτην (εὐχαριστῶ πολὺ· Ὁδηγὸν ἔστειλα·) Ντέκεντιβ (μετὰ χαρᾶς· αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκριναν· σοῦ ἔστειλα καὶ Ὁδηγός·) Ἠλέκτραν Κανέτσου (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) Γεώργιον Σπανολίδον (ἔστειλα·) Μπουρλοτιέρην τῆς Ἑρεσσού, Ἡβην κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 267ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 9 Φεβρουαρίου.

11. Δεξιόγραφος

Τὸ πρῶτο μ' ἀπλὸ γράμμα,
Τάλλο μου μηχανή
Ποῦ φτιάχνει τό... ἀλεύρι.
Τὰ δυὸ μαζί, τί θάμμα!
Ἀρχαῖος βασιλιάς
Ποῦ ποῖός δὲν θὰ τὸν εὔρη·
Ἰππότης τοῦ Θανάτου

12. Μεταγραμματισμός

Γράμμ' ἀλλάζει μόνον ἓνα
Τὸ ποὺ καὶ καθὼς πετοῦσε,
Κι' εὐθὺς γίνεται λαὸς
Ποῦ σὲ χρόνια περασμένα
Στὴν Ἑλλάδα κατοικοῦσε,
Ἀρχαιοτάτος αὐτός.

Πυγμαχῆς

13. Τονόγραφος

Συγκριτικὸ ἐπιθέτο
Ἄν, λῦτη, ὄξυτονίσσης,
Μία πόλιν χωρὶς ἔξοδα
Ἑλληνικὴ θὰ χτίσης.

Φρανσίνια

14. Δημῶδες Αἶνιγμα

Ὅλη τὴ νύχτα εἶν' ἀδειανά,
Κι' ἀπ' τὸ πρωὶ γεμάτα,
Γεμάτα τρέχουν καὶ πεδοῦν,
Καὶ ἄδεια οὔτε σαλεύουν.

Συλφίς

15. Πυραμῖς

+
+ +
+ + +
+ + + +
+ + + + +
+ + + + + +

Καθέτως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, σύνδεσμος, ἡρωϊκὸν κατόρθωμα, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀρχαῖος ζωγράφος. Οἱ σταυροὶ καθεύτως βαθμῶς.

Θαυραλέα Ἑλληνίς

16. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 = Μην
2 3 6 3 0 = Πρόσωπον Γραφῆς
3 4 5 2 8 7 0 = Ἀστρονομ. σημεῖον
4 3 6 3 = Ὄσπριον
5 6 5 = Θεά
6 3 4 5 = Βάφει
7 4 5 2 8 3 = Ἡρωὶς τ. Σαίξπηρ
8 9 0 8 3 = Χώρα τ. Μ. Ἀσίας
9 2 1 0 5 = Ὄστρον
0 9 1 = Πρόσωπον Γραφῆς
Δοξασμένο Τριπολιταστάκι

17. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν γράμμα κοινόν, τὸ πτερωτόν, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρῶτην, δευτέρον εἰς τὴν δευτέραν καὶ οὕτω καθεξῆς:

1, Κυνικός φιλόσοφος· 2, Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος· 3, Μεγάλῃ νήσος τοῦ Αἰγαίου· 4, Δημητριακόν· 5, Γεωμετρικόν σχῆμα.

Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας

18. Συλλαβικὴ Ἀκροστιχίς

λος, μα, ταν, τα, μος, ρος, κος, θος, ρας.

Αὗται εἶναι αἱ τελικαὶ συλλαβαὶ ἐννεά δυσυλλάβων λέξεων. Νὰ συμπληρωθοῦν αἱ λέξεις οὕτως, ὥστε αἱ ἀρχικαὶ τῶν συλλαβῶν νάποτελοῦν κοινὴν παροιμίαν.

Ἡρακλῆς Παππᾶς

19. Ἑλληνοσύμφωνον

η - ευου - α - αηευε Αἴγλη

20. Γρίφος

Αἰόλου εἰς εἰς ἦτορ
Ἑρμοῦ μισθ εἰς ἦτορ
Σταδίου εἰς εἰς ἦτορ
εἰς Δάκρυ Ψυχῆς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 39

447. Ὑμέναιος (εἶμαι νέος). — 448. Μηδὲν (μὴ, δέν). — 449. Ρᾶ-ἄρα. Ἀρία. 450. ΙΚΤΙΝΟΣ 451. Ὅστις ἀ-ΚΑΛΑΜΙΣ γὰρ τοὺς ἀλ-ΠΑΠΥΡΟΣ λους ὑπακούει ΒΙΚΕΛΑΣ εἰς τὸν Θεόν. ΑΝΤΙΟΠΗ (Ἡ ἀνάγνωσις ΠΟΛΥΒΟΣ κατὰ στίχον ἐκ ΣΩΣΑΝΝΗ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω βουτυροφθόν). — 452. ΣΠΑΡΤΗ (πατήρ, ἀσπίς, οράτης, τάπης, ἥπαρ). — 453. ΩΙ-ΑΥΟ=ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ (Ὡλένη, Αἰσων, ἘκΑβη Κάλυμνος, Ταρσοί). — 454. Πάσσαλος πασσάλω ἐκκροῦνται. — 455. Ἐν τούτῳ νίκα (ἐν τοῦ τόνοι, κᾶ).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δοχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δοχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικόν καὶ δοχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 — 1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 τιμῶνται ἑκαστος ἀρ. 80 καὶ 80 καὶ ραμμένους δοχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933 τιμῶνται ἑκαστος ἀρ. 110 καὶ ραμμένους δοχ. 115. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δοχ. 5 ὁ ἀρ. 80 καὶ δοχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δοχ. 35 εἴτε ἀρ. 80 εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὸ στοιχεῖον ὁρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖον ὁρ. 1 καὶ μὴ κεφαλαία ὁρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος ὁρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ' — 20]

Στὸν καινούργιον διαπλασιακὸν χρόνον μύ-
στριους χαιρετισμούς, διαπλασάσομε, δέξου. Ἀνταλλάσομε τετραδιάκια, κάρτες μὲ μεγάλην τάξιν. Μικρομέγαλη, Ντίνε Αὐγερτίν, Νέλλη, Περιπλοκάς, Σαπουνόφουσκας, Πριγκιπέσσας, Νίνα Νόρα, θέλετε; Παναγοπούλου, Παπατσώρη 3, Ἀθήνας.

Ἀγνή — Ἀγράμπελη

[ΔΔ' — 21]

Ταρχάν, Σεπεσμένε Λόρδε, Κρίτων, μύ-
στιες εὐχῆς στὸ γιόρτασμά σας.

Ἀγράμπελη, Ἀγνή, Πειραιωτάκι

[ΔΔ' — 22]

Αγαπητὴ Ἀγνή, γιὰ τίς ἐπιτυχεῖς ἐ-
ξετάσεις δλόθερμα συγχαρητήρια.

Ρέμβη, Ναυτόπουλο

[ΔΔ' — 23]

Καπετὰν Φάντασμα, Βρυκόλακας,
Σκελετός = Τρία ἀγαπημένα ἀδελφά-
κια. Νέλσων

[ΔΔ' — 24]

Ανταλλάσω τετριάκια μὲ ὅλους, ὅλες.
Στείλατε: Ὁδὸς Στουρνάρα 55, Ἀ-
θήνας, διὰ Γκόλφ. — Γκρέτα Γκάρμπο, Νόρ-
μα Σήρεϊ, δέχεσθε; Στείλατε πρῶτες.

Γκόλφ

[ΔΔ' — 25]

Αλληλογραφῶ καὶ ανταλλάσσω Μ. Μυ-
στικά μὲ Διαπλασάπουλα-ες 14-16 ἐ-
τῶν. Δ/σις: Ταχυδρ. Κιθώτιον 290, Λευ-
κωσίαν (Κύπρου) διὰ: Ριν-Τιν-Τιν

[ΔΔ' — 26]

Νέλσων, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τίς εὐχῆς,
δὲν σοῦ γράφω γιὰτὶ εἶμαι θυμωμένη·
πιστεύω νὰ ξέρῃς τὸ λόγο.

Ὁνειροπλέχτρα

[ΔΔ' — 27]

Ναυτάκι, Ζιζάνιο, ἀποκαλύψατε...
ἐμὰς ποῦ δὲν κρυβώμαστε; Τί ἐξυ-
πνάδω! Νὰ μὴ βασκαθῇτε!

Χρυσοφένια Δύοις, Ἡλιόβγαλτη

[ΔΔ' — 28]

Ταξιδιώτη. Δνίδα Ἀνναν Ἀθηναίου,
Ἰδρας 22, Ἀθήναι, διὰ Γουσταδόν.

Γουσταδὸς Φραῖλιχ

[ΔΔ' — 29]

Ναυτάκι = Ὁρ. Νικολάου, Ζιζάνιο =
Μ. Ψάλλη. Νομίζατε ὅτι θὰ ξεφύγε-
τε, κοριτσάκι μου;

Πνεῦμα Ἀντιλογίας

[ΔΔ' — 30]

Ὁλοι, μ' ἀδελφωμένες ψυχῆς, ὅς εὐχη-
θῶμε ἐλόθερμα στὸν ἀγαπημένον μας
κ. Παπαδόπουλο ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ.

Ἀγνή, Ἀγράμπελη, Πειραιωτάκι

[ΔΔ' — 31]

Ἐκκολοῦθ' ἀλληλογραφία, ανταλλαγὴ
Μ. Μυστικῶν. Περιμένω ἀπ' ὅλους-ες.
Γ. Παναγόπουλον. Παπατσώρη 3, Ἀθήναι.

Πειραιωτάκι

[ΔΔ' — 32]

Σκίπια = Δεπιάν, Ἐλίσσα Λάντι = Δε-
πιάν, Κουκλίτσα = Δεπιάν. Αὐτοποι-
νεύεται στὴν (ΔΓ' — 622) χά, χά, χά.

Ὁριέντα